

# DOLENJSKI GOZDAR



Št. 4 Glasilo delovnega kolektiva  
Gozdnega gospodarstva  
L. III. NOVO MESTO



D O L E N J S K I   G O Z D A R  
GLASILO KOLEKTIVA GOZDNEGA GOSPODARSTVA  
N O V O   M E S T O

Novo mesto, avgusta 1966.

Številka 4

Letnik III.

IZDAJATELJ: DELAVSKI SVET GOZDNEGA GOSPODARSTVA  
NOVO MESTO

UREJA UREDNIŠKI ODBOR: urednik ing. Jože Petrič  
in člani ing. Danica Belopavlovič, Franc Markovič,  
ing. Konrad Mehle in Rade Jože



# V S E B I N A

	Stran
1. Sklepi organov upravljanja	1
2. POSLOVANJE PODJETJA V PRVEM POLLETJU 1966	6
I. Finančno poročilo	6
II. Poročilo o poslovanju podjetja	12
III. Drevesničarstvo	23
IV. Gojenje gozdov	25
V. Izkoriščanje gozdov	34
VI. Mehanizacija	37
VII. Obrat za gozdarsko načrto- vanje	39
VIII. Gradbeni obrat	43
IX. Komerčiala	45
X. Delo samoupravnih organov	48
3. Kako je z izplačilom boleznin za prve <b>tri</b> dni?	51
4. Kako smo realizirali program 42- urnega tedna	53
5. Potovanje v severno Italijo	55



## SKLEPI ORGANOV UPRAVLJANJA

Delavski svet gozdnega gospodarstva je na seji dne 29. julija razpravljal in sklepal o naslednjih zadevah:

1. O predlagani spremembi delitve dohodka med delovnimi enotami. Po predlogu bi na delitev med delovnimi enotami vplival uspeh dosežen v tekočem obdobju, primerjan z istim obdobjem prejšnjega leta. Večji uspeh pa delovna enota lahko doseže, če poveča ekonomičnost poslovanja, se pravi, dvigne produktivnost dela, s tem v zvezi zmanjša število zaposlenih, zniža stroške spravila, prevoza in režije, zmanjša zaloge izdelanih sortimentov in potrošnega blaga in gradi tiste objekte, ki bodo začeli najprej vračati vložen denar.

Ko so člani delavskega sveta razumeli nakazano spremembo o delitvi, so z glasovanjem predložene spremembe potrdili.

2. Potrdil je polletni obračun, ki ga je na seji obrazložil računovodja. Ker je obračun z obrazložitvijo posredovan v pričujoči številki, ne bi poročal o podrobnostih.
3. Sprejel je pravilnik o pravicah in dolžnostih lastnikov gozdov. Pravilnik, ki je izdelan na podlagi zakona o gozdovih in temeljnega zakona o upravljanju podjetij določa, kako GG gospodarji z gozdovi, ki so v zasebni lasti in kakšne pravice imajo kmetje lastniki gozdov pri upravljanju. Z vsemi gozdovi, ki so v zasebni lasti gospodarji gozdno gospodarstvo tako kot gospodarji z družbenimi gozdovi. Da se zagotovi večji interes kmetov v gozdni proizvodnji določa že sam zakon, da so kmetje upravičeni sodelovati v upravljanju gospodarske organizacije. Kmetje lastniki gozdov torej odločajo na zborih lastnikov gozdov o gozdnogospodarskem načrtu, o načinu in času sečnje, popravilu cest in poti in o drugih zadevah, volijo svoje predstavnike v svet lastnikov gozdov pri gozdnem obratu, člani sveta lastnikov gozdov pa volijo predstavnike v obratni delavski svet in delavski svet podjetja. Tako člani delovne skupnosti in kmetje skupno rešujejo problematiko, ki se v gozdarstvu vedno znova pojavlja.

4. Na delavski svet je bil dan v razpravo tudi predlog pravilnika o uporabi motornih vozil. Predloženi pravilnik je dejansko dosedanji pravilnik, ki je vsklajen s statutom podjetja. Pravilnik določa dolžnosti in odgovornosti voznika motornega vozila, osebe, ki razporeja vožnje in piše potne naloge ter delavcev, ki se z vozili prevažajo in nakladajo. Pravilnik določa, da sme voznik uporabljati vozilo samo če je tehnično brezhibno. Pri gozdnem gospodarstvu odgovarja samo voznik, če vozi s pokvarjenim vozilom. Nadalje je določeno, da se na vozilih lahko prevažajo samo delavci, ki nakladajo oziroma razkladajo tovor pa še ti pod pogojem, da je vozilo za kabino primerno opremljeno, tako da so delavci med vožnjo varni. Ker so določila pravilnika vezana na zakon, jih ni mogoče spremeniti, zato je delavski svet pravilnik sprejel.
5. V razpravo je bil posredovan tudi predlog pravilnika o kreditiranju šolanja. Po tem pravilniku, ki ga je delavski svet tudi sprejel, bodo lahko dijaki in slušatelji visokih šol prejeli pri gozdnem gospodarstvu štipendijo v obliki brezobrestnega posojila, ki ga bodo vračali podjetju, ko nastopijo delo. Ta oblika štipendiranja bo vplivala na koristnike pozitivno, saj bo za zalaganje pri študiju prejel posameznik tudi nagrado v obliki odpisa posojila. Študentu, ki bo npr. končal letnik šolanja s prav dobrim uspehom, bo podjetje odpisalo od 40 - 60 % v tekočem letu prejetega posojila, odvisno pač od letnika. Seveda kdor pa študija ne dokonča ali pa letnika ne izdela, mora vrniti celotni znesek prejetega posojila.
6. Delavski svet je sklenil, da odda gozdno gospodarstvo stanovanje v Straži v katerem stanuje K.S. Novolesu pod pogojem, da leta vrne gozdnemu gospodarstvu 1,500.000 S din, ki jih je prispeval pri gradnji gozdni sklad.
7. Sprejel je sklep, da odda gozdno gospodarstvo v uporabo oziroma izvrši prenos lastništva hiše v Straži št. 31 na krajevno skupnost Straža pod pogojem, da da krajevna skupnost Straža na razpolago eno družinsko stanovanje v Straži.



8. Tov. Čurk Stanetu iz Črnomlja je zavrnil zahtevo za povečanje plačila hiše glede na gospodarsko reformo. Hišo je namreč imenovani prodal gozdnemu gospodarstvu pred reformo, podjetje pa mu je izplačalo polovico vrednosti po reformi. Iz tega razloga meni, da je upravičen do povečanega plačila. Delavski svet je zavrnil zahtevo zato, ker je potrebno na hiši izvršiti nekatera popravila katerih cenilec ni upošteval.
9. Glede na zahtevo nekaterih stanovalcev, ki stanujejo v stanovanjih last GG, da se jim adaptira oziroma popravi stanovanja, delavski svet priporoča, da se izvršijo le manjša popravila, za vsa večja dela pa mora stanovanjski obrat do prihodnje seje izdelati program.
10. Iz delovne organizacije je bil izključen Ahmetoševič Ramo, delavec gradbenega obrata in sicer zaradi samovoljne zapustitve dela.
11. Delavski svet priporoča stanovanjskemu obratu, da odproda individualne stanovanjske hiše, ki so last gozdnega gospodarstva. Pri licitaciji imajo prednost delavci gozdnega gospodarstva.
12. Delavski svet je sprejel sklep, da se voznikom osebnih motornih vozil in vozniku tovornega avtomobila pri gradbenem obratu določi 0,05 N din od prevoženega tekočega km.
13. Nadalje je sprejel sklep, da pripada vozniku motornega vozila 80 % osnove določene v pravilniku za tisti čas, ko je vozilo v popravilu, vodja delovne enote pa nima prostega drugega delovnega mesta - dela, kamor bi ga zaposlil.
14. Delavcu, ki naklada tovor in ga istočasno tudi meri (manipulant), pripada poleg osebnega dohodka za nakladanje tudi 20 starih din za tehnični les in 5 starih din za drva za merjenje.
15. Sprejel je spreminjevalni predlog stimulativnega nagrajevanja za manipulante na skladiščih in vodje skladišč ter povečal terenski dodatek za vodjo skladišča Straža od 40 na 60 N din.

16. Določil je dnevnice za službena potovanja v tujino v višini, ki je predvidena z odločbo o zneskih za službena potovanja v tujino.
17. Potrdil je cenik lesa na panju. Po tem ceniku lahko delavci GG kupijo tehnični les na panju, ki ga plačajo po potrjenem ceniku.
18. Gozdno gospodarstvo bo po sklepu delavskega sveta sklenilo z inštitutom v Ljubljani pogodbo o raziskovalnem pospeševalnem delu. Po obrazložitvi, ki jo je podalo poslovno združenje financirajo slovenski gozdarski inštitut vsa gozdna gospodarstva. Na GG Novo mesto pride 5,210.000 starih din. Gradivo, ki ga proučuje inštitut, je navedeno v programu, ki ga je potrdil upravni odbor združenja in zajema tista področja dela, ki so zanimiva tudi za naše področje.
19. Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo bo po sklepu poslovnega združenja izdelal analizo o biološko-ekoloških odnosih med iglavci in njim pridruženimi listavci. Analiza bo koristna za področje gozdarstva vse Slovenije, zato odpade na našo delovno organizacijo samo del plačila in sicer 1,500.000 S din.
20. Biro za gozdarsko načrtovanje bo na prošnjo našega obrata za gozdarsko načrtovanje izdelal fitocenološka dela, ki obsegajo proučitev gozdov, kartiranje in sestavo elaborata za področje Tanče gore v Beli krajini. Vrednost opravljenih del znaša 6,560.000 S din, ki jih je delavski svet tudi odobril v breme investicij iz sredstev biološke amortizacije.
21. Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela Novo mesto je poslal delavskemu svetu v reševanje pogodbo o sodelovanju pri ustanovitvi mehanografskega centra v Novem mestu, ki bo vršil obdelavo raznovrstnih podatkov o poslovanju na elektronskih strojih. Delavski svet soglašja z ustanovitvijo in odobri soudeležbo v znesku 1,500.000 starih din.
22. Ker gozdno gospodarstvo ne more skleniti posojilne pogodbe z delavci, ki dograjujejo oziroma popravljajo že zgrajena stanovanja, je delavski svet sprejel sklep, da se odobrena posojila v znesku 6,300.000 S

din prenesejo na Dolenjsko banko in hranilnico Novo mesto kot posojilo za delavce GG.

23. Sprejel je na znanje odločbo o pregledu in potrditvi zaključnega računa.
24. Sprejel je sklep, da se neizplačani osebni dohodki iz leta 1965 v znesku 17,149.000 S din prenesejo na sklad skupne porabe.
25. Sprejel je sklep, da prevzame od občine Črnomelj v upravljanje stanovanjsko hišo, oz. stanovanje v Kočevju pri Črnomlju. S prevzemom stanovanja prevzema gozdno gospodarstvo tudi posojilo v znesku 35.977,50 N din z odplačilnim rokom do leta 1985.

Upravni odbor je na seji dne 28. julija 1966 razpravljajal in sklepal o naslednjih zadevah:

1. Razpravljajal je o predlogu pravilnika o delitvi dohodka, polletnem obračunu, predlogu pravilnika o pravicah in dolžnostih kmetov lastnikov gozdov, o pravilniku o uporabi motornih vozil ter pravilniku o kreditiranju šolanja. Upravni odbor je z nekaterimi dopolnilnimi predlogi dal splošne akte in polletni obračun v nadalnje sklepanje delavskemu svetu.
2. Na delovno mesto revirnega gozdarja v revirju Preloka je upravni odbor na predlog vodje GO Črnomelj razporedil Požek Jožeta.
3. Sindikalnemu plenumu pri GG je odobril 200.000 S din iz sklada skupne porabe kot prispevek pri nabavi športnih rekvizitov.
4. Potrdil je predlog GO Novo mesto, da se iz investicijskega vzdrževanja GO nabavi betonske cevi za propuste na novi gorjanski cesti.
5. Za postavitev spominskega obeležja na Gor. Lazih je odobril 50.000 S din.
6. Mladinskemu pevskeemu zboru osnovne šole Črnomelj je odobril 10.000 S din.
7. Zavrnil je vlogo Štanglin Jožeta iz GO Črnomelj, ki prosi, da ga UO oprosti plačila škode povzročene na motorni žagi.

9. Zavrnil je prošnjo Hočevar Matije, ki prosi, da mu GG odproda motorno žago.
10. Sprejel je sklep, da vodja GO Črnomelj razporedi Pezdirc Antona na delo v drevesnico, ker je kot pomožni gozdar opravljal delo nezadovoljivo.
11. Delavcem GG, ki se bodo udeležili ekskurzije na Čehoslovaško je odobril vsakemu po tri dnevnice.
12. Glede na sklep prejšnje seje je odločil, da sprejme na delo kot pripravnik Retelj Slavko, štipendistko ekonomske fakultete, Medic Anico, Brađač Angelco in Bobnar Ido, štipendistke srednje ekonomske šole. Delo bo trajalo določen čas in sicer do 31. 12. 1966 v kolikor ne bo glede na poslovnik prostih delovnih mest.

xXx

POSLOVANJE PODJETJA V PRVEM  
POLLETJU 1966

V pričujoči številki objavljamo v nekoliko skrajšani obliki poslovna poročila o poslovanju podjetja v prvem polletju 1966. V poročilih so obdelana posamezna področja dejavnosti kot sledi:

I. FINANČNO POROČILO

Po pravilniku o periodičnih obračunih gospodarskih organizacij morajo vsa podjetja v državi sestavljati polletni in tričetrletni obračun ter zaključni račun za leto 1966. V smislu tega pravilnika in pravilnika o delitvi dohodka gozdnega gospodarstva Novo mesto, smo sestavili obračun celotnega dohodka in dohodka ter razdelitev dohodka za I. polletje 1966 na osnovi podatkov o doseženih rezultatih v tem obdobju. Obračun je sestavljen po podatkih plačane realizacije, t.j. tako, da se upošteva kot celotni dohodek samo plačana realizacija, kot stroški in osebni dohodki pa samo tisti, ki odpadejo na plačano realizacijo (celotni dohodek). Ta sistem obračunavanja dohodka velja za vso državo.

Podjetje je doseglo v I. polletju 1966 ta-le finančni uspeh:

1. Realizacija gotovih proizvodov in storitev po izdanih fakturah	20,747.456,00	N din
2. Terjatve do kupcev	3,194.456,00	"
3. Plačana realizacija (84,6 %)	17,553.000,00	"
4. Drugi izredni dohodki	29.233,00	"
5. Celotni dohodek	17,582.233,00	"
6. Porabljena sredstva (material, odkup lesa, storitve, najemnine, stroški za invest.vzdrževanje osn.sredstev, reklama in reprezentanca, amortizacija osn.sred. izredni stroški)	8,086.727,00	N din
7. Neto produkt	9,495.506,00	"
8. Drugi stroški, ki se krijejo iz celot.dohodka (prometni davek, obresti od kreditov in posl.skl., stroški za izobrž. strok. kadrov, zavarovanje, terenski dodatki, dnevnice, dodatni prispevek za socialno zavar. biološka amortizacija gozdov)	3,102.141,00	N din
9. Doseženi dohodek za razdelitev	6,393.365,00	N din

Doseženi dohodek za razdelitev se deli po veljavnem pravilniku o delitvi dohodka gozdnega gospodarstva Novo mesto tako, da se najprej izračunajo osebni dohodki delavcev, razlika pa ostane za sklade podjetja. Osebni dohodki se izračunajo tako, da se najprej izračuna količnik o uspešnosti poslovanja podjetja v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta, kjer se primerjata neto produkt tekočega obdobja in neto produkt primerjalnega obdobja, preračunan na pogoje poslovanja (zaposleni in vložena poslovna sredstva) v tekočem obdobju. Tako izračunan količnik uspešnosti poslovanja se uporabi na osebne dohodke primerjalnega obdobja, rezultat tega pa so osebni dohodki, do katerih so delavci upravičeni v tekočem obdobju.

Glede na dosežene rezultate, vložena poslovna sredstva in število zaposlenih v I. polletju 1965 in 1966 je izračun osebnih dohodkov, ki pripadajo delavcem iz doseženega dohodka po pravilniku o delitvi dohodka v I. polletju 1966 naslednji:

Din

S 66 = vložena poslovna sredstva v letu 1966	= 14,050.838 N
S 65 = vložena poslovna sredstva v letu 1965	= 11,434.354 N
NP 66 = doseženi neto produkt v letu 1966	= 9,495.506 N
NP 65 = doseženi netoprodukt v letu 1965	= 6,389.195 N
D 65 = povprečno število zaposl. v letu 1965	825
D 66 = povprečno število zaposl. v letu 1966	791
OD 65 = oseb.doh.delavcev za I.polletje 1965	= 4,025.190 N
NPk = primerjalni neto produkt	= 6,764.242 "

I. Izračun primerjalnega neto produkta:

$$NPk = S_{66} \cdot \frac{(NP 65 - OD 65)}{S 65} + D_{66} \frac{OD 65}{D 65} =$$

$$= 14,050.838 \frac{2,364.005}{11,434.354} + 791 \frac{4,025.190}{825} = 6,764.242$$

II. Izračun količnika uspešnosti poslovanja:

$$K = \frac{NP 66}{NPk} = \frac{9,495.506}{6,764.242} = 1,4038$$

III. Izračun osebnih dohodkov delavcev za I. polletje 1966

$$OD 66 = OD 65 \cdot K = 4,025.190 \times 1,4038 = 5,650.562 \text{ N din}$$

Na osnovi izračunanih osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi dohodka se dohodek razdeli:

Doseženi dohodek za razdelitev	6,393.365 N din
Izločeno za oseb.dohodke delavcev	5,650.562 "
Ostanek dohodka za sklade	742.803 "

Povprečni mesečni neto osebni dohodek delavcev je znašal po izplačilih za I. polletje 1966 N din 630,96 kar je v primerjavi z lanskoletnim povprečjem, ki je znašalo 653,73 N din za 3,5 % nižji. Če upoštevamo še delitev dohodka za I. polletje 1966 in razliko neizplačanih osebnih dohodkov za I. polletje 1966 v skupnem znesku 1,026.687 N din, se povprečje za leto 1966 poveča na 768,69 N din, ki je v primerjavi z lanskoletnim povprečjem za 18 % večje.

Primerjava nekaterih podatkov s predvidenimi rezultati po planu za leto 1966:

	I. polletje 1966	Plan 1966	Dosežen plan v %
Fakturirana realizacija	18,158.203	35,130.695	52 %
Neto produkt	9,495.506	19,041.109	50 %
Dohodek	6,393,365	12,532.263	51 %
Biološka amortizacija	2,319.126	4,326.108	54 %

Prikazani podatki nam pokažejo, da je plan za I. polletje dosežen oziroma celo presežen.

Če primerjamo letošnje podatke s podatki enakega obdobja lanskega leta ugotovimo naslednje:

	I. polletje 1965	I. polletje 1966	Indeks 1966:1965
Fakturirana realizacija v tek. letu	12,882.713	18,158.203	141
Celotni dohodek po plač.realizaciji	12,320.317	17,582.233	143
Porabljena sredstva	5,931.122	8,086.727	136
Neto produkt	6,389.195	9,495.506	149
Drugi stroški	1,477.119	3,102.141	210
Dohodek	4,912.076	6,393.365	130

Povečanje neto produkta je večje od povečanja celotnega dohodka za 6 %, kar je zelo pozitivno in nam pove, da so porabljena sredstva v letu 1966 relativno zmanjšana. Primerjava povečanja dohodka in neto produkta pa kaže relativno zmanjšanje dohodka v letu 1966, vzrok za to pa je ogromen porast drugih stroškov, ki se krijejo iz celotnega dohodka, ki so skupaj povečani za 110 %. Povečanje teh stroškov je po posameznih vrstah naslednje:

obresti od kreditov za	68 %
stroški za izobr.strok.kadrov za	110 %
zavarovalne premije za	166 %
terenski dodatki in dnevnice za	47 %
dodatni prisp. za soc. zavar. za	95 %
biološka amort.gozdov za	189 %

zaradi takega povečanja navedenih stroškov je relativno padel doseženi dohodek, absolutno pa je zmanjšanje ostanka dohodka za sklade, saj je leta zmanjšán od 886.886 N din v letu 1965 na 742.803.- N din v letu 1966 ali za 16%.

To zmanjšanje je rezultat že navedenega povečanja drugih stroškov, med temi pa predstavlja glavno postavko biološka amortizacija gozdov, ki je v primerjavi z lanskim letom povečana za 1,517.951 N din ali za 189 %. Ta znesek vsekakor bistveno znižuje ostanek dohodka za sklade, saj so to namenska sredstva za biološko vlaganje, ki so izločena iz dohodka pred ugotovitvijo in delitvijo istega.

Primerjava obračunane biološke amortizacije:

	I. polletje 1965	I. polletje 1966	Indeks povečanja
državni sektor	801.175,00	1,350.717,00	169
zasebni sektor	-	968.409,00	-
	801.175,00	2,319.126,00	289

Denarna sredstva biološke amortizacije so bila v letu 1966 ustvarjena v višini:

1. prenesena sredstva iz leta 1965	169.610 N din
2. vplačila za leto 1966 -- drž.sektor	1.471.669 "
3. vplačila za leto 1966 -- zas.sektor	781.209 "
4. prenos gozd.skladov in izterjana gozd. taksa	237.483 "
SKUPAJ:	2,659.961 N din

Navedena sredstva so bila koriščena v I. polletju za:

- investicije v gradbene objekte	98.696 N din
- investicije v opremo	60.926 N din
- biološka vlaganja	1.062,769 N din
- ureditvena dela	393.122 N din
- ostalo (garancije in drugo)	94.040 N din
- neizkoriščena sred. 30. 6. 1966	950.418 N din
SKUPAJ:	2,659.971 N din

V povprečju plačujejo naši kupci terjatve v roku 29 dni.

Skupne terjatve so v povprečju za prvih sedem mesecev 1966. leta za 43 % ali 920.224,00 N din večje od normalno dovoljenih terjatev. Ta znesek terjatev povečuje naša angažirana obratna sredstva, zato moramo v bodoče poostriiti izterjavo dolga kupcev ter s tem zmanjšati



povprečno dolžino terjatev. Zmanjšanje roka terjatev pozitivno vpliva na naša prosta obratna sredstva, saj nam vsak dan skrajšanja roka terjatev za vse kupce poveča likvidnost podjetja za 106.000,00 N din. Na drugi strani pa je najvažnejši faktor, ki lahko pozitivno vpliva na skrajšanje povprečnega roka terjatev in povečanje likvidnosti pravilna prodajna politika. Podjetje bi moralo stremeti za tem, da prodaja pretežni del gozdnih sortimentov tistim kupcem, ki so dobri plačniki, t.j. takim kupcem, ki plačujejo svoje dolgove v roku do 20 dni, ali pa dajejo celo avanse za dobavljeno blago. Komercialna služba bi morala stalno proučevati tržišče in kupce glede plačilne sposobnosti, organi upravljanja in druge strokovne službe pa bi morali sprejeti tako prodajno politiko, ki omogoča čim večje obračanje obratnih sredstev, ter s tem večjo likvidnost podjetja. S poostreno izterjavo terjatev in prilagojeno prodajno politiko potrebam lastnega podjetja, bi se znižal rok povprečnih terjatev na realnih 22 do 25 dni, kar bi nam omogočilo sprostitev 425.000,00 do 743.000,00 N din obratnih sredstev. S tem bi bilo omogočeno zmanjšati kredite za obratna sredstva za cca 500.000,00 N din, kar bi imelo za posledico zmanjšanje stroškov (8 % obresti).

Povprečno vložena obratna sredstva v prvem polletju 1966 so v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1965 povečana od 3.148.000,00 na 4.702.000,00 N din. To povečanje znaša 1.554.000,00 N din ali 49 %. Povečanje vloženi obratnih sredstev je razumljivo in nujno, saj je povečan obseg realizacije za 41 %, vendar je povečanje obratnih sredstev preveliko za cca 500.000,00 N din zaradi prevelikih terjatev do kupcev. Poleg navedenega so angažirana obratna sredstva tudi v zalogah materiala in drobnega inventarja ter v zalogah lesa in drevesnic. Te zaloge so prevelike, zato bi bilo nujno omejiti nabavo nekaterega materiala in drobnega inventarja, ki ni nujno potreben, na drugi strani pa pospešiti odpremo lesa.

Povprečno vložena obratna sredstva v I. polletju 1966 so sestavljena iz:

1. dolgoročnih kreditov za obratna sred.	947.952,00 N din
2. kratkoročnih kred. za obrat. sredstva	1.557.142,00 "
3. lastnih obratnih sredstev	<u>2.196.906,00 "</u>
SKUPAJ:	4.702.000,00 "

Koeficient obračanja obratnih sredstev za I. polletje 1966 znaša 4,4 (letno 8,8), medtem, ko je v enakem lanskem obdobju znašal 4,75 (letno 9,5) in se je znižal za 8 %, kar je negativno. Vzroki za to so prevelika angažirana sredstva in pa prevelike povprečne terjatve do kupcev, kar pa je že opisano.

OSEBNI DOHODKI ZA RAZDELITEV PO OBRAČUNU ZA LETO 1966

Obrat	Bruto-bruto	Bruto	Neto	Približ.% delitve
GO Novo m.	14,482.610	13,165.996	8,794.855	117
GO Straža	14,461.565	13,147.009	8,782.072	143
GO Podturn	14,570.435	13,245.861	8,848.185	144
GO Črmoš.	10,526.490	9,569.537	6,392.422	143
GO Črnomelj	15,194.795	13,813.451	9,227.340	120
GO Metlika	1,154.072	1,083.631	723.869	139
GO Trebnje	7,528.778	6,844.344	4,571.996	126
Gradb.obrat	7,141.430	6,492.210	4,336.776	127
Obrat za gozd.				
načrtovanje	3,167.804	2,879.693	1,923.712	127
Sklad.N.mesto	1,615.150	1,468.318	980.832	118
Sklad.Straža	2,256.867	2,051.697	1,370.528	119
Skl.Črnomelj	2,675.284	2,454.388	1,639.532	107
Uprava	7,280.738	6,618.858	4,421.374	137
	102,668.727	92,834.993		

xXx

II. POROČILO O POSLOVANJU PODJETJA

Koeficient uspešnosti poslovanja za prvo polletje znaša 1,403 kar pomeni, da je podjetju uspelo ob enakih pogojih gospodarjenja dvigniti netto produkt za 40 %. Neto produkt, kot merilo uspešnosti poslovanja je kompleksna veličina in nam pokaže končni rezultat poslovanja, zato je potrebno, da analiziramo posamezne komponente, ki vplivajo na doseženi končni rezultat. Te komponente, ki vplivajo na netto produkt so predvsem realizacija in dinamičnost poslovanja.

Realizacija kot prva komponenta, ki vpliva na ustvarjeni netto produkt je odvisna predvsem od gibanja fizičnega obsega proizvodnje in od gibanja cen. Analiza fizičnega obsega proizvodnje pokaže, da je podjetju v letošnjem prvem polletju uspelo dvigniti proizvodnjo za 40 % narejeno v opravljenih norma urah, v primerjavi z letom 1965, pri tem pa je povprečno število zaposlenih bilo manjše za 4 %. Tak dvig proizvodnje v naturalnih pokazateljih je bil možen predvsem vsled boljše izrabe časa (izpad delovnega časa je manjši za 21 %), večje storilnosti dela in racionalnejše razporeditve del panoge 311.

Cene novih proizvodov in storitev so zabeležile v tem obdobju porast v primerjavi z enakim obdobjem 1965. Največji porast so dosegle cene lesa za cca 38 % v povprečju, medtem, ko so se usluge minimalno dvignile. Prav tako kot so se dvignile cene naših proizvodov in storitev, so se dvignile tudi cene uslug in materiala, kar je bistveno vplivalo na povečanje stroškov.

Tudi druga komponenta - ekonomičnost proizvodnje, je kompleksna veličina in je sestavljena iz posameznih elementov, kot stroškov poslovanja, storilnosti dela, izrabe delovnega časa in podobno. Analiza posameznih elementov ekonomičnosti poslovanja nam daje dokaj različne slike. Posebno velike razlike nastopajo pri neposrednih stroških v vseh dejavnostih po različnih obratih. Na splošno se lahko ugotovi, da neposredni stroški panoge 313 zelo neenakomerno po obratih naraščajo. Vzrok za to naraščanje je predvsem v storilnosti voznikov, ki so dosegli že tak nivo na nekaterih obratih, da se bo kmalu postavilo vprašanje rentabilnosti nekaterih manjvrednih sortimentov. Prav tako se pojavljajo razlike pri stroških osebnih dohodkov v panogi 313, kar je posledica nedosledne uporabe pravilnika o normah in pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Tudi primerjava stroškov panoge 311 pokaže podobno sliko kot panoga 313. Stroški gojitvenih del marsikje presegajo planirane. Vzrok je zopet v nedoslednem uporabljanju pravilnika o normah in podražitve storitev in materiala.



Neposredni stroški mehanizacije v nekaterih primerih prikazujejo velika preseganja v primerjavi s planom. Vzrok za tak porast stroškov v mehanizaciji je predvsem v tem, da podjetje ne zamenjuje izrabljene mehanizacije ob pravem času, kar povzroča, da se stroški popravil naglo večajo in dosegaajo tako višino, da prihaja v nekaterih primerih do vprašanja rentabilnosti posameznih strojev. Na stroške mehanizacije poleg tega še vpliva slabo koriščenje ali pa neprimerno koriščenje strojev, kar je vse posledica slabe organizacije dela s stroji.

Ostali neposredni stroški se gibljejo v mejah planiranih, vendar s tem še ni rečeno, da ne bi bili lahko nižji. Prav isti primer je tudi s posrednimi stroški, ki so isto v okviru planiranih, vendar bi lahko bili ob boljši organizaciji dela precej nižji.

Storilnost dela in izraba delovnega časa se je v preteklem obdobju dvignila. To potrjuje predvsem dejstvo, da se je fizični obseg proizvodnje dvignil za 40 % ob znižanju števila zaposlenih za 4 %. Ob upoštevanju, da se je izraba delovnega časa povečala za 21 %, se je povečala produktivnost dela, merjena v količinskih pokazateljih za 23 %.

Podatki o stroških po nosilcih in mestih so prikazani ločeno za posamezne obrate v priloženih tabelah.

FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE V I. POLLETJU 1965/1966  
IZRAŽEN V NORMA URAH

Obrat	313		311		S k u p a j			Indeks	
	1965	1966	Indeks	1965	1966	Indeks	1965		1966
NOVO MESTO	36.707	48.402	131	32.543	34.202	105	69.250	82.604	119
ŠTRAŽA	38.962	46.219	118	11.970	20.103	167	50.932	66.322	130
PODFURN	37.105	65.909	177	21.032	19.377	92	58.137	85.286	146
ČRMOŠNJICE	30.181	41.467	137	9.570	7.583	79	39.751	49.050	123
ČRNOVELJ	22.702	27.937	123	24.008	63.209	263	46.710	91.146	195
METLIKA	986	1.872	189	7.787	6.220	79	8.773	8.092	92
TREBNJE	9.898	13.770	139	20.331	27.516	135	30.229	41.286	136
GRADB. OBRAT							32.462	48.183	148
SKUPAJ:	176.541	245.576	139	127.241	178.210	140	336.244	471.969	140

POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH  
v prvem polletju 1965/1966

	1965	1966
GO NOVO MESTO	143	129
GO STRAŽA	115	109
GO PODTURN	96	99
GO ČRMOŠNJICE	89	82
GO ČRNOMELJ	131	136
GO METLIKA	17	9
GO TREBNJE	63	60
SKLADIŠČE NOVO MESTO		13
SKLADIŠČE STRAŽA	16	15
SKLADIŠČE ČRNOMELJ	25	22
GRADBENI OBRAT	50	56
OBRAT ZA GOZD.NAČRTOVANJE	15	17
UPRAVA	40	39
SKUPAJ:	800	786

NEPOSREDNI STROŠKI 313 PANOGE

GOZDNI OBRAT NOVO MESTO

	I. faza		II. faza		III. faza	
	plan	dejan.	plan	dejan.	plan	dejan.
hlodi iglavcev	1.244	1.632	1.234	1.376	1.201	1.329
ostali iglavci	1.239	1.849	1.163	1.543	1.200	982
listavci	1.001	1.083	2.073	1.964	2.031	2.459
drva	1.397	1.578	1.037	1.053	994	740
celul.makljana	2.061	2.297				

GOZDNI OBRAT STRAŽA

hlodi iglavcev	1.374	1.300	1.800	1.789	1.200	574
ostali iglavci	1.418	1.869	1.390	1.072	1.200	857
listavci	799	846	1.735	1.600	1.578	1.434
drva	1.160	1.289	1.436	1.131	680	886
cel.makljana	2.061	1.924				

GOZDNI OBRAT PODTURN

hlodi iglavcev	1.001	1.090	1.723	1.731	1.300	1.424
ostali iglavci	1.038	1.215	1.756	1.871	1.281	956
listavci	845	905	2.399	2.335	1.808	2.018
drva	1.179	1.244	1.360	1.181	938	1.050
cel. makljana	2.061	1.826				



NEPOSREDNI STROŠKI 313 PANOGE

GOZDNI OBRAT ČRMOŠNJICE

	I. faza		II. faza		III. faza	
	plan	dejan.	plan	dejan.	plan	dejan.
hlodi iglavcev	937	1.018	2.732	2.539	1.519	2.423
ostali iglavci	974	1.408	2.555	2.514	1.519	2.996
listavci	899	908	3.314	3.720	2.032	1.766
drva	1.351	1.141	1.363	1.354	995	971
cel. maklj.	2.061	1.979				

GOZDNI OBRAT ČRNO MELJ

hlodi iglavcev	1.271	1.448	2.958	2.910	1.577	1.136
ostali iglavci	1.294	1.428	3.127	3.385	1.577	1.135
listavci	1.204	1.067	4.200	4.081	2.139	2.064
drva	1.446	1.445	1.434	1.149	932	901

GOZDNI OBRAT TREBNJE

hlodi iglavcev	1.472	1.273	1.866	2.068	1.008	2.400
ostali iglavci	1.472	1.791	1.866	1.638	1.008	4.757
listavci	1.116	871	1.683	1.672	1.726	2.092
drva	1.607	1.339	1.078	1.382	961	760

PRIMERJAVA STROŠKOV SPRAVILA MED 1. 1965 in 1966

	GO NOVO MESTO		GO STRAŽA		GO PODTURN		GO ČRMOŠNJICE		GO ČRNOBELJ						
	1965	1966 Indeks	1965	1966 Indeks	1965	1966 Indeks	1965	1966 Indeks	1965	1966 Ind.					
hlodi igl.	1.122	1.376	122	1.180	1.789	151	1.499	1.731	115	2.484	2.539	102	2.689	2.910	108
ostali igl.	1.057	1.543	145	807	1.072	132	1.527	1.871	122	2.323	2.514	108	2.843	3.385	119
hlodi list.	1.757	1.964	111	1.471	1.600	108	1.736	2.335	134	2.809	3.720	132	2.381	4.081	171
drva	879	1.053	119	1.217	1.131	92	1.133	1.181	104	1.155	1.354	117	734	1.149	156

ANALIZA IZGUBE ČASA - DELOVNEGA ZA T. POLLETJE 1965/1966

	Letni dopusti		Drž.praz.		Pl.izr.dop.		Boleznine		Dež.dnevi		Ost.izg.ure		SKUPAJ	
	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966	1965	1966		
GO N.m.	1578	3265	4112	4066	348	106	11060	9174	12757	6529	2123	4927	31978	28057
GO Straža	3166	4976	4140	4132	215	52	8261	6952	13773	4938	3236	1577	32796	23037
GO Podturn	2099	4209	2581	3013	93	216	6115	6340	11078	4734	3377	2074	25343	20686
GO Črmoš.	1024	2834	2558	2273		112	5901	6768	15838	5219	4002	4991	29323	22197
GO Črn.	2637	4725	4914	5256	264	151	8255	6399	32663	15029	6458	14190	55191	45750
GO Metl.	253	211	293	277			104	536	724	40			1122	1316
GO Trehnje	425	1068	2208	1711	72	143	2522	2787	2568	1611	1942	3815	9738	11134
SKUPAJ:	11183	21287	20806	20728	992	780	42114	38834	89218	38834	21178	31974	185491	152437
GRAD.OBR.	1976	1130	1912	1960	125	77	1513	1890	19535	5354	780	3616	25841	14027
OBRAT ZA GOZD.NAČR.	488	392	560	360	80	24	1872	168			112		3112	944
SKL.N.M.		328		488		24		466		391		24		1721
SKL.STRAŽA	152	91	584	543	24		1434	280	212	509	621	42	3027	1465
SKL.Črn.	528	127	984	864		198	1416	720	1476	504	47	641	4451	3054
UPRAVA			1544	756			880	2489			8	91	3432	3336
SKUPAJ:	14327	23355	26390	25699	1221	1103	49229	44847	110441	45592	22746	36388	224354	176984
INDEKS	163	97	90	91	41	159								



OBRATNA REŽIJA

OBRAT	P l a n		D e j a n s k o	
	osebni del mater. del	osebni del mater. del	osebni del mater. del	osebni del mater. del
GO NOVO MESTO	32,301.793	6,943.600	27,687.121	6,942.302
GO STRAŽA	27,577.576	4,197.000	24,057.162	3,974.418
GO PODTURN	22,807.527	3,919.750	19,101.273	4,545.276
GO ČRMOŠNJICE	21,700.580	4,357.200	17,751.626	3,748.479
GO ČRNOMELJ	36,646.000	8,537.750	40,251.351	6,497.554
GO METLIKA	3,956.400	1,035.800	3,178.106	499.531
GO TREBNJE	20,603.480	4,706.500	16,249.507	3,903.119
GRADBENI OBRAT	10,703.500	5,879.000	11,885.365	4,876.332
OBRAT ZA GOZD. NAČRTOVANJE	6,185.398	2,357.500	5,521.129	2,312.644
SKL.NOVO MESTO	4,785.788	1,496.175	3,908.062	692.247
SKL. STRAŽA	4,392.812	719.000	2,737.618	720.828
SKL.ČRNOMELJ	7,401.489	1,275.750	6,147.176	1,113.557
SKL.TREBNJE	5,898.605	1,571.000	4,756.015	1,518.922
SKUPAJ:	204,960.948	46,996.025	183,231.511	41,345.209

### III. DREVESNIČARSTVO:

Zaradi ugodnega vremena je po izvršenem jesenskem izkopu sadik uspelo še pred zmrzovanjem izvršiti pripravo zemlje (praha s podorom hlevskega gnoja), kar je omogočilo v spomladanski sezoni pravočasno in kvalitetno izvršitev vseh predvidenih del setve in presajevanja.

Setev je v glavnem uspela zelo lepo, razen nekaj gladkega bora (seme staro in slabo kaljivo) in del domačega oreha (seme dobavljeno iz Mengša, plodovi slabo kaljivi in uničeni po vranah). Pri pikirankah je izpad minimalen (1 - 2 %), kar je pri presajevanju normalen pojav.

#### Izvršitev spomladi, primerjava 1965 in 1966

Setev:

Spoml. leta	smreka ha	gl.bor ha	ost.igl. ha	rd.hrast ha	ost.list. ha	skupaj igl.list.
1965	0,50	0,20	-	0,05	-	0,70
1966	0,30	0,28	0,17	0,13	0,08	0,75

Pikiranje:

Spoml. leta	smr. kom	gl.bor kom	ost.igl. kom	skupaj kom
1965	555.000	20.000	80.000	655.000
1966	645.000	275.000	-	920.000

Od pikirane količine je bilo v drevesnici Rožek poizkusno pikiranih s strojem 240.000 kom smreke. Ta načinikiranja je zelo dobro uspel. Ostalo presajevanje je bilo izvršeno ročno. Za uspešno strojno presajevanje je predpogoj dobro pripravljeno zemljišče, primerna talna vlaga, čim daljše lehe ter dobro izurjeni in vestni delavci. V bodoče bomo uporabljali stroj povsod; kjer bodo za to dani terenski in ostali pogoji. Za vsa glavna dela so postavljeni normativi. Delno se vrše in obračunavajo dela po normativih, delno pa še po urah. Iz prikazanih tabel je razvidno doseganje norm in izvršitev efektivnih delovnih ur. Doseganje povprečnih norm je izračunano na podlagi izvršenih količin in porabljenih ur za nekatere dejavnosti.

Doseganje normativov:

Vrsta dejavnosti	Enota mere	Norma 7 ur	Doseganje norm	
			1965	1966
Izkop sejank	kom	3.000	3.759	2.926
Fikiranje ročno	kom	1.000	860	1.246
Fikiranje s stroj.	kom			3.500 na 1 del.
Pletev	ha	0,004	0,0048	0,0048
Okopavanje ročno	ha	0,018	0,017	0,017
Okopavanje s stroj.	ha	0,50	0,50	0,52
Izvršene delovne ure:				
			1965	1966
			34.743	42.473

Vzrok za povečanje delovnih ur v istem razdobju 1966 je iskati v večji proizvodnji in s tem v zvezi v povečanju vzdrževalnih del ureditve drevesnice Struga in nesmotrnem koriščenju motornih okopalnikov (GO Straža). Pripominjamo, da so bila dela vzdrževanja za čas poročanja zelo otežkočena zaradi pogostih padavin, kar je povzročalo bujno rast raznih plevelov.

V prvem polletju v drevesnicah ni bilo opaziti kakih večjih poškodb po glivičnih boleznih ali drugih škodljivcih. V drevesnici Struga je hudo neurje s točo dne 25. 6. precej poškodovalo presajenke gladkega bora. Podvzeti so bili preventivni ukrepi s škropljenjem.

Doseganje izkušnje in dosežki v proizvodnji so pokazali, da je za znižanje stroškov potrebno izvršiti sledeče:

- vsa dela v drevesnici za katera obstojajo normativi je obračunavati po učinku z eventualnimi popravki posameznih primerov,
- izvršena dela morajo biti kvalitetna (pletev setve),
- režijske ure uporabljati le za nenormirana dela, ki so nujno potrebna v tekoči proizvodnji,
- koristiti smotrno obstoječo mehanizacijo (v glavnem motorne okopalnike),

- spremljati dosežke po posameznih fazah del z ozirom na realne zmogljivosti s koriščenjem polnega delovnega časa.

Prepričani smo, da bomo ob upoštevanju in izvrševanju navedenih ukrepov dosegli proizvodnjo saditvenega materiala, ki bo odgovarjala našim zahtevam, tako v kvalitnem kot finančnem pogledu.

xXx

#### IV. GOJENJE IN VARSTVO GOZDOV

Že ob zaključku lanskega prvega polletja smo za realizacijo gozdnogojitvenih del ugotavljali, da je bila leta večja, kot v prvem polletju 1964. Isto lahko ugotavljamo, če primerjamo obseg izvršenih del v letošnjem prvem polletju z obsegom v istem obdobju leta 1965. To povečanje gre predvsem na račun obsega osnovnega pogozdovanja, spopolnjevanja in osnavljanja intenzivnih nasadov iglavcev, medtem ko je pri ostalih delih tudi opaziti povečanje, vendar v manjši meri.

##### 1/ Osnovno pogozdovanje, spopolnjevanje in osnivanje in osnivanje intenzivnih nasadov

Z ozirom na to, da je letošnji plan obnove izredno visok, saj predvideva skupno 554 ha na novo osnovanih površin (238 ha osnovnega pogozdovanja in 316 ha intenzivnih nasadov) je razumljivo, da so bili v spomladanski sezoni navori vseh obratov usmerjeni k čim večji realizaciji pogozdovanja. Kakšni rezultati so bili na tem področju doseženi, prikazujejo naslednje tri tabele.



Tabela 1

Osnovno pogozdovanje in spopolnjevanje - ha

Gozdni obrat	S L P			Z A S			Oba sektorja skupaj					
	plan 1966	poll. real. 1966	%	poll. real. 1965	plan 1966	pol. real. 1966	pol. % real. 1965	pol. real. 1966	pol. % real. 1966	pol. % real. 1965	pol. real. 1965	
N.m.	42	17	40	17	8	5	62	1	50	22	64	18
Straža	25	5	20	3	14	1	7	5	39	6	15	8
Podturn	24	1	4	9	4	3	75	1	28	4	14	10
Črmoš.	12	-	-	1	20	7	35	3	32	7	22	4
Črnomelj	13	4	31	-	29	19	65	2	42	23	55	2
Metlika	-	-	-	-	30	14	47	9	30	14	47	9
Trebnje	4	1	25	-	13	11	84	4	17	12	70	4
GG SKUP:120	28	23	30	118	60	51	25	238	88	37	55	

Intenzivni nasadi - ha

Tabela 2

N.m.	2	2	100	-	40	6	15	5	42	8	19	5
Straža	-	1	-	-	6	2	33	4	6	3	50	4
Podturn	10	7	70	-	3	-	-	-	13	7	54	-
Črmoš.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Črnomelj	52	17	33	7	132	48	36	7	184	65	35	17
Metlika	-	-	-	-	20	1	5	-	20	1	5	-
Trebnje	23	2	9	-	28	6	21	-	51	8	16	-
GG SKUP: 87	29	33	7	229	63	27	16	316	92	29	23	

Skupaj pogozdovanje - ha.

Tabela 3

Novo m.	44	19	43	17	48	11	23	6	92	30	32	23
Straža	25	6	24	3	20	3	15	9	45	9	20	12
Podturn	34	8	23	9	7	3	43	1	41	11	27	10
Črmoš.	12	-	-	1	20	7	35	3	32	7	22	4
Črnom.	65	21	32	7	161	67	42	9	226	88	39	16
Met.	-	-	-	-	50	15	30	9	50	15	30	9
Trebnje	27	3	11	-	41	17	41	4	68	20	29	4
GG SKUP:207	57	27	37	347	123	35	41	554	180	32	78	

Zaradi preglednosti je v tabelah 1 in 2 prikazano ločeno osnovno pogozdovanje in osnivanje intenzivnih nasadov, v tabeli 3 pa je zaradi popolnejše slike prikazano vse pogozdovanje skupaj (osnovno pogozdovanje in spopolnjevanje ter osnivanje intenzivnih nasadov). Zaradi primerjave je povsod prikazan letni plan, procent realizacije in realizacije v prvem polletju 1965.

Iz tabele 3 je razvidno, da je letni plan vsega pogozdovanja realiziran z 32 % in da znaša indeks letošnje realizacije v primerjavi z lansko v prvem polletju, ko je bilo zasajenih le 78 ha kar 231. To je izreden skok, ki pride še bolj do izraza, če vemo, da je znašala spomladanska realizacije v letu 1964 samo 27 ha (22 ha osnovnega pogozdovanja in 5 ha intenzivnih nasadov. Kljub temu, da znaša realizacija 32 % letnega plana in da je lani pri nižjem planu (373 ha) znašala ob polletju 21 %, nas to ne sme preveč uspravati, kajti če hočemo do konca leta osnovati skupaj še 374 ha, kar predstavlja skoraj celokupno lanskoletno realizacijo, ki je znašala 389 ha, bo potrebno še krepko zavihati rokave.

Od vseh obratov je imel največjo realizacijo GO Črnomelj, ki je z 88 ha dosegel 39 % letnega plana. To je popolnoma pravilno, kajti GO Črnomelj ima med vsemi obrati najvišji plan in mu kljub visoki realizaciji preostane za jesen še 138 ha.

Da je bil letošnji plan pogozdovanja v spomladanski sezoni tako visoko dosežen, gre v prvi vrsti zahvala izredno ugodnemu vremenu, ki je omogočilo začetek pogozdovanja že v drugi polovici februarja in pravočasni nabavi sadik. Sploh je bilo spomladansko vreme za pogozdovanje ugodno tako, da je uspeh izredno lep in praktično ni nobenega izpada. Na žalost pa temu ni tako pri delu jesenskega pogozdovanja iz leta 1965, ko se je zaradi suše posušilo precej zelenega bora na GO Črnomelj in GO Črmošnjice. V bodoče bo treba posvetiti več pozornosti pravilni manipulaciji s sadikami, počenši z izkopom v drevesnicah, preko transporta in manipulacije na terenu samem.

Poraba sadik po vrstah ob primerjavi s številom v lanskem prvem polletju prikazuje naslednja tabela:

Tabela 4

Drevesna vrsta	Porabljeno število		Porab. število	
	spomladi 1966	%	spoml. 1965	%
smreka	346.341	54,7	132.654	42
črni bor	80.123	12,6	-	-
rdeči bor	24.196	3,8	20.480	6
zeleni bor	5.650	0,9	3.450	1

Drevesna vrsta	Porabljeno število spomladi 1966	%	Porabljeno število spomladi 1965	%
macesen	24.600	3,9	26.160	8
rdeči hrast	20.850	3,3	-	-
jelka	130.668	19,6	99.670	31
jesen	5.059	0,8	3.320	1
črna jelša	451	0,1	-	-
domači oreh	516	0,1	-	-
duglazija	320	0,1	33.727	11
pacipresa	750	0,1	-	-
<b>S K U P A J :</b>	<b>639.524</b>	<b>100,0</b>	<b>319.461</b>	<b>100</b>

Ne samo, da je bilo letos spomladi porabljenih skoraj še enkrat več sadik kot lani, ampak je bil tudi izbor bolj pester. Več poudarka je bilo danega listavcem in črnemu boru. Od celokupnega števila je bilo 463.561 kom sadik nabavljenih pri podjetjih "SEMESADIKE" Mengeš, gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec in pri KGP Brežice, jelka je bila nabrana v naravnem podmladku, preostala količina pa je bila pridelana v lastnih drevesnicah. Seveda je kvaliteta nabavljenih sadik v mnogočem slabša od domačih, toda na žalost še nimamo dovolj lastnih sadik za tako obsežna pogozdovanja. Poleg kvalitete (manjše in bolj šibaste sadike), pa nastanejo pri dobavi od drugod še dodatni stroški dolgega prevoza (relacija do Maribora in Mute ob Dravi).

Za poskus je bil na primernih legah na GO Straža, Podturn in Črnomelj zasajen domači oreh v razdalji 5 m x 5 m. S sajenjem oreha bi kazalo nadaljevati tudi v bodoče, v ta namen pa bi bilo potrebno vzgajati primerne sadike v lastnih drevesnicah, kajti cena sadik je izredno visoka (3,5 N din po komadu). Primernih površin za sajenje oreha je na pretek.

Poraba sadik po gozdnih obratih in gostota sajenja je bila naslednja:

Tabela 5

Gozdni obrat	Poraba sadik za			Gostota sad.		Porabljeno št. spoml. 1965
	osnov. pogoza.	Inten. nasadi	skupaj	Osnov. pogoza.	Inten. nasadi	
Novo m.	88.929	41.300	130.229	4.128	5.434	114.950
Straža	25.430	12.060	37.490	4.043	3.591	43.880
Podturn	20.004	20.641	40.645	5.246	3.127	30.970
Črmoš.	34.780	-	34.780	5.269	-	11.460
Črnomelj	94.895	162.635	257.530	4.074	2.497	50.577
Metlika	76.900	2.150	77.050	5.183	2.150	52.454
Trebnje	35.000	26.800	61.800	2.916	3.329	15.170
GG SKUPAJ	373.938	265.586	639.524	4.249	2.895	319.461

Pri povprečni gostoti sajenja so precejšnje razlike med posameznimi obrati. Ta razlika gre na račun jelke, kjer je gostota sajenja večja (okrog 7.000 kom sadik na hektar). Jelko iz naravnega podmladka so sadili naslednji obrati:

Novo mesto	38.800 kom
Podturn	12.000 kom
Črmošnjice	13.930 kom
Črnomelj	38 kom
Metlika	59.200 kom
Trebnje	6.700 kom
SKUPAJ:	130.668 kom

Čeprav zahteva jelka veliko nege, bi jo kazalo tudi v bodoče saditi na primernih rastiščih, katerih je dovolj na vseh obratih (saditev pod zastor).

## 2./ Dognojevanje in okopavanje z dognojevanjem

Podobno kot že dve leti nazaj, je bila tudi v letošnji pomladi posvečena velika skrb dognojevanju in okopavanju z dognojevanjem z umetnimi gnojili. Dognojevani in okopavani so bili v prvi vrsti intenzivni nasadi, na najslabših rastiščih pa tudi klasični nasadi. TABELARNI prikaz je naslednji:

Dognojevanje - ha

Tabela 6

Gozdni obrat	SLP			ZAS			Oba sektorja skupaj			
	Plan 1966	Poll real 1966	% real	poll real 1965	plan 1966	pol real 1966	poll %real 1965	plan 1966	poll real 1966	poll. %real. 1965
Novo m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Straža	4	1	25	31	-	5	-	4	6	150 31
Podturn	16	24	150	20	5	4	80	21	28	133 20
Črmoš.	19	19	100	-	-	-	-	19	19	100 -
Črnom.	30	90	300	37	48	40	83	78	130	167 37
Metl.	15	-	-	25	25	31	124	40	31	77 25
Treb.	-	-	-	1	-	1	-	2	-	1 - 3
SKUP:GG	84	134	159	114	78	81	104	2 162	215	133 116

Dognojeni (brez okopavanja) so bili tisti nasadi, ki so bili osnovani jeseni 1965. To dognojevanje je smatrati prav za prav kot startno gnojenje, le s to razliko, da se je gnojilo raztrosilo okrog sadik takoj spomladi po skopnitvi snega.

Pri ostalih nasadih pa je bilo izvršeno okopavanje z dognojevanjem, kot to prikazuje tabela 7.

Okopavanje z dognojevanjem - ha

Tabela 7

Gozdni obrat	S L P			Z A S							
	Plan 1966	Poll real 1966	Poll %real 1965	Plan 1966	Poll real 1966	Pol % real 1965	Plan 1966	Pol real 1966	% real 1965	Poll real 1965	
Novo m.	4	8	200	29	25	25	100	46	29	33	114 75
Straža	10	28	280	-	7	5	71	-	17	33	194 -
Podturn	-	-	-	-	-	1	-	8	-	1	- 8
Črmoš.	23	23	100	61	-	-	-	-	23	23	100 61
Črnom.	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	- 25
Metlika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- -
Trebnje	88	88	100	77	27	23	85	19	115	111	96 96
GG SKUP:	125	147	117	192	59	54	91	73	184	201	109 265

Skupno je bilo torej pognojjenih 416 ha nasadov, pri čemer je bilo porabljenih 105 ton mešanega gnojila nitrofoskala N:P:K = 4 : 14 : 11 in N : P : K = 4 : 9 : 11. Z ozirom na velikost sadik je znašala doza od 7 dkg do 10 dkg gnojila po sadiki. Gnojilo je bilo nabavljeno pravočasno (konec februarja in v začetku marca) tako, da ga je bilo mogoče raztrositi takoj po skopnitvi

snega. Kvaliteta opravljenega dela je v redu z izjemo nekaterih pomanjkljivosti, ko zaradi malomarnosti rezervnega gozdarja (GO Novo mesto) gnojilo ni bilo raztrešeno.

3/ Obžetve, čiščenje, redčenje in reševanje iglavcev

Obžetev nasadov - ha

Tabela 8

Gozdni obrat	S L P											
	Plan 1966			poll real 1966			Poll %real 1965			plan poll 1966		
	Plan	poll	%real	Plan	poll	%real	Plan	poll	%real	Plan	poll	%real
Novo m.	231	58	25	35	168	13	7	10	399	71	18	45
Straža	94	26	28	9	49	-	-	1	143	26	18	10
Podturn	21	1	5	2	28	-	-	-	49	1	2	2
Črmoš.	58	12	21	10	8	-	-	-	66	12	18	10
Črnomelj	84	-	-	17	192	3	2	-	276	3	1	17
Metlika	17	-	-	-	80	2	3	6	97	2	2	6
Trebnje	89	28	31	11	47	21	45	10	136	49	36	21
GG Skup:	594	125	21	84	572	39	7	27	1166	164	14	111

Čiščenje kultur - ha

Tabela 9

Novo m.	80	21	26	15	63	8	13	7	143	29	20	22
Straža	120	47	39	4	31	9	29	1	151	56	37	5
Podturn	30	1	3	8	12	4	33	5	42	5	12	13
Črmoš.	90	-	-	-	16	4	25	-	106	4	4	-
Črnomelj	71	13	18	32	143	1	-	17	219	14	7	49
Metlika	25	-	-	8	39	11	28	47	64	11	17	55
Trebnje	45	18	40	6	191	91	48	8	236	109	46	14
GG SKUP:	461	100	21	73	500	128	26	85	961	228	24	158

Redčenje in reševanje iglavcev - ha

Tabela 10

Novo m.	86	19	22	19	9	2	22	-	95	21	22	19
Straža	79	12	14	1	12	2	17	3	91	14	15	4
Podturn	41	2	5	5	30	19	63	9	71	21	30	14
Črmoš.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Črnomelj	30	3	10	16	-	1	-	-	30	4	13	16
Metlika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trebnje	16	13	81	4	112	5	4	21	128	18	14	25
GG SKUP:	252	49	19	45	163	29	18	33	415	78	19	78

Vse v tabelah prikazana negovalna dela so po polletni realizaciji večja kot so bila v istem obdobju preteklega leta. Tako znaša indeks obžetev 148, čiščenja 144,

redčenja in reševanja iglavcev skupaj pa 100. Kar zadeva kvaliteto opravljenih del, je leta na zadovoljivi višini. Z ozirom na dejstvo, da je plan poseka bukovine vsled ugodnega vremena skorajda že izvršen, bodo obrati lahko izpolnili ali pa celo presegli plan redčenja. Kot poskus so nekateri obrati (GO Podturn, GO Straža), že pričeli z metodo selektivnega redčenja z označevanjem elitnih dreves. Tak način dela pri redčenju bi bil priporočljiv tudi za druge obrate.

Od ostalih negovalnih del je omeniti obžagovanje iglavcev na GO Straža. Na površini 3,38 ha so v k.o. Reber obžagali elitna drevesa. Ta poskus bi bil posnemanja vreden tudi za ostale obrate.

#### 4./ Varstvo gozdov:

Za varstvena dela je bilo v prvem polletju porabljenih 79.121.55 N din (od tega 60,618.48 v SLP in 18,503.07 v zasebnem sektorju). V SLP sektorju je bilo največ sredstev porabljenih za posek in izdelavo slučajnih pripadkov (5.040 m<sup>3</sup>), v zasebnem pa za obnovo in vzdrževanje protipožarnih pasov. Polaganje in izdelava lovnih dreves je bilo izvršeno v redu, tako, da večjega napada lubadarjev ni bilo opaziti.

Precej sredstev iz naslova varstva gozdov je bilo porabljenih za zaščito oziroma za zatiralne ukrepe pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci. Na splošno bi lahko ocenili, da je bilo letošnje leto zelo ugodno za razvoj bolezni in škodljivcev.

Med najbolj resne spada okužba zelenega bora z glivico *Cronartium ribirolla*. Ta nevarna bolezen se je pojavila v večjih dimenzijah na GO Trebnje (k.o. Ornuška vas, k.o. Sela-Mirna, k.o. Šentrupert, k.o. Mokronog, k.o. Bistrica). Z izruvanjem in požigom napadenih osebkov je bila sicer odstranjena trenutna nevarnost nadaljne okužbe, vendar bo mogoče radikalnejše ukrepati proti tej bolezni šele takrat, ko bo izdana ustrezna uredba o rajonizaciji gojenja zelenega bora in črnega ribeza.

Tudi na rdečem boru se je na GO Trebnje (k.o. Straža) pojavila rja (*Cronatium asclepiadeum*), vendar je okuženih samo nekaj primarkov, kar za enkrat ne predstavlja

Od ostalih bolezní in škodljivcev je omeniti borovega zavijača (*Evetria buoliana*) na GO Črnomelj, smrekovega gnezdnega zavijača (*Epiblema tedella*) na GO Trebnje, macesnovega molja (*Coleophora laricella*), smrekovo ušico (*Chermes Abietis*), smrekovo grizlico (*Nematus abietis*) in koreninsko gnílobo (*Armillaria mellea*). Slednje tri bolezní oziroma škodljivci so razširjeni skoraj po vseh nasadih. Precej škode je povzročila spomladi na nasadih tudi divjad (srna in jelen). Prizadet je bil predvsem macesen, deloma pa tudi duglazija in zeleni bor (GO Straža, GO Trebnje, GO Podturn). Kljub opozorilnim tablam o prepovedi pašé na nasadih, je živina napravila precej škode (GO Novo mesto, GO Metlika in Črnomelj).

V spomladanskem času je bilo na področju GG-ja 8 gozdnih požarov in sicer na GO Črnomelj in Straža po eden, na GO Metlika pa kar 6. Medtem ko so bili ostali požari manjšega obsega in zaradi prave časne intervencije ni bilo povzročene občutnejše škode, pa je bil požar na GO Črnomelj (nasad Bojanci) bolj katastrofalen. Pogorelo je 2,50 ha 4 letnega nasada zelenega bora in smreke, škoda pa je ocenjena na 15.750 N din. Z namenom, da bi v bodoče dobili tako škodo povrnjeno od DOZ-a (doslej so bili zavarovani samo najbolj ogroženi nasadi ob železniških progah in turističnih sprehajališčih-nasad Bojanci ni bil med takimi objekti) smo sedaj vse nasade (preko 1000 ha) pavšalno zavarovali pri DOZ-u. Letna premija tega novega zavarovanja znaša 16,417.73 N din. Preventivnim ukrepom proti požarom bo treba v bodoče posvetiti več pozornosti in na najbolj ogroženih mestih v času nevarnosti organizirati dežurno službo.



### V. IZKORISČANJE GOZDOV

Danes je že dejstvo, da so naloge (polletni plan) v sečnji in izdelavi lesa uresničene v glavnem z motornimi žagami. Podatki o izvršenem planu v prvem polletju so naslednji:

Posek iglavcev	Plan		Izvršitev		Indeks	
	1965	1966	1965	1966	%	%
GO Podturn	15,6	14,4	5,8	7,6	37	53
GO Črmošnjice	8,5	7,9	2,9	4,9	34	62
GO Novo mesto	1,6	1,5	0,6	1,3	37	86
GO Straža	6,4	5,8	2,4	3,3	37	57
GO Črnomelj	1,7	1,4	0,6	1,0	35	70
GO Trebnje	0,2	0,7	0,2	0,2	100	29
GO Metlika	0,2	0,3	0,2	0,2	100	66
Gozdno gosp.	34,2	31,6	12,6	18,5	37	58
Posek listavcev						
GO Podturn	9,6	10,2	5,2	6,9	54	67
GO Črmošnjice	8,4	8,6	5,4	6,3	64	73
GO Novo mesto	10,7	11,2	6,8	9,8	63	87
GO Straža	9,9	10,1	7,0	8,6	73	85
GO Črnomelj	6,8	7,1	4,0	5,6	60	80
GO Trebnje	1,1	1,3	1,9	2,6	173	200
GO Metlika		0,1	0,05	0,3	-	300
Gozdno gospodar.	46,5	48,6	30,3	40,2	65	83
Posek iglavcev in listavcev						
	25,1	24,6	11,0	14,5	43	59
GO Črmošnjice	16,8	16,5	8,2	11,2	48	66
GO Novo mesto	12,4	12,7	7,4	11,2	51	88
GO Straža	16,4	15,9	9,4	12,0	57	75
GO Črnomelj	8,5	8,5	4,6	6,6	54	77
GO Trebnje	1,3	1,5	2,1	2,8	161	186
GO Metlika	0,3	0,4	0,2	0,5	66	125
GG	80,7	80,2	42,9	58,8	53	73

Nesorazmerna izvršitev plana po posameznih gozdnih obratih je nastala zaradi zelo ugodne zime (listavci) in pravočasnega začetka sečnje iglavcev.

	1965	1966
Posek v netto m3	42.690	58.370
Povprečno sekačev	187	178
Storilnost na sekača	228 m3	328 m3
" na sekača na mesec	36 m3	55 m3
Porabljeno ur	111.861	142.344
" " na sekača	598	811
" " na mesec	99	135

Iz gornjega pregleda je razvidno, da je storilnost dela na sekača porasla. Kaže, da so gozdni obrati s 5 % manj delovne sile povečali udeležbo delovnega časa za 35 % in učinek za 19 m3 več izdelanega lesa po delavcu na mesec. Povprečno število delovnih dni (oz. udeležba dni prebitih na delu) se je povečala od 72 v preteklem letu na 102 dni za isto obdobje v prvem polletju tega leta. To je vsekakor hvalevredno in razveseljivo. Kljub temu pa še vedno obstoja rezerva neizkoriščenega časa.

Gospodarska reforma terja od vsakega posameznika čut odgovornosti in skrb za izkoriščanje vseh rezerv pri ustvarjanju in izvajanju delovnih nalog. S tem se ustvarjajo boljši pogoji za razvoj in bolj stabilen položaj našega podjetja. Eden od pogojev je tudi povečanje udeležbe delovnih oz. efektivnih dni.

Po vprašanju kvalitetnejše izdelave gozdnih sortimentov se moramo še naprej prizadevati. Na to nas sili predelovalna industrija in trg. Težko je meriti in ocenjevati uspeh kvalitete izdelave razen preko dosežene povprečne (po kvalitetnih klasah) prodajne cene. To seveda v sedanjih pogojih še ni možno povsem pripisati zavestnemu dvigu kvalitete izdelave zaradi konjunktura in pomanjkanja lesa na tržišču. Poleg propustov okoli ocenjevanja kvalitetnih razredov so tudi propusti glede označevanja in žigosanja lesa. Namreč, so primeri, da se les iz zasebnih gozdov prevaža na žage ali skladišča nežigosan kakor tudi z barvo neoznačen po namenu uporabe in lastništva. To pomeni, da se izdelan les kmetu - lastniku ne prevzema v gozdu.

Prav gotovo je, da je ta praksa, ki je za določeno obdobje bila tudi edino možna, danes že preteklost. Povdarjati kvaliteto izdelave gozdnih sortimentov ni nikoli

odveč - odveč pa je opozarjati strokovne ljudi, ki že vrsto let delajo na tem poslu brez, da bi dali proizvajalcu povdarek na kvaliteto izdelave. Sedanja situacija na tržišču, kakor tudi poživiljeno delo inšpekcijskih organov lahko služijo kot zadnji opomin za zahtevnejši pristop ob prevzemu izdelanih gozdnih sortimentov.

Pri makljani bukovi celulozi z analogno analizo podatkov drugega kvartala pridemo do naslednjega stanja in sicer:

	1965	1966
Število porabljenih ur za II. kvartal	21.283	17.825
Povprečno število delavcev	83	42
" ur na makljača	256	424
" " na mesec	85	141
storilnost na makljača v prm	80	134
" " na mesec	27	45

Iz podatkov je razvidno, da je s polovico manj makljačev dosežena 66 % večja udeležba delovnega časa in da je za 70 % večja količina omaklane celuloze.

Poleg uspeha prve faze t.j. sečnje in izdelave lesa, tudi spravilo in oddaja ne zaostajajo, kar je razvidno iz naslednjega pregleda:

Spravilo lesa na kamionsko cesto:

	iglavci	listavci	drva	skupaj
GO Črnomelj	256 m3	2.696 m3	3.392 prm	5.157 m3
GO Straža	1.406 "	4.623 "	5.365 "	9.492 "
GO Črmošnjice	2.239 "	3.495 "	4.703 "	8.791 "
GO Podturn	4.041 "	4.696 "	7.760 "	13.781 "
GO Novo mesto	469 "	3.903 "	8.974 "	10.205 "
	8.211 m3	19.413 "	30.194 "	47.426 "
25. 6. 1965	5.712 m3	14.498 "	20.531 "	33.555 "

Oddaja s kamionske ceste:

	iglavci	listavci	drva	skupaj
GO Črnomelj	194 m3	2.640 m3	1.745 prm	3.968 m3
GO Straža	359 "	4.660 "	3.914 "	7.563 "
GO Črmošnjice	771 "	3.822 "	4.753 "	7.682 "
GO Podturn	2.329 "	5.023 "	5.968 "	11.231 "
GO Novo mesto	122 "	3.599 "	5.892 "	7.555 "
	3.775 m3	19.744 m3	22.272 prm	37.999 m3
25. 6. 1965	1.891 m3	15.181 m3	17.044 prm	27.149 m3

Odkup gozdnih sortimentov je že dve leti v upadanju. V prvem polletju tega leta smo dosegli komaj 90 % odkupa v lanskem letu za isto obdobje. Po gozdnih obratih je slika sledeča:

	real. v I. poll. 1965	1966	%
GO Novo mesto	7.824 m3	5.795 m3	74
GO Straža	6.321 "	6.437 "	102
GO Podturn	2.185 "	2.784 "	128
GO Črmošnjice	5.126 "	4.271 "	83
GO Črnomelj	9.643 "		89
GO Metlika	2.605 "	1.181 "	45
GO Trebnje	12.027 "	12.819 "	106
GG	46.200 m3	41.825 m3	90 %

Vsota 41.825 m3 odkupljenega lesa v odnosu na letni plan podjetja predstavlja 70 % realizacije. Torej se bodo morali gozdni obrati krepko potruditi, da bi realizirali letni plan odkupa.

Iz analize podatkov za obravnavano obdobje se daje povdarek gozdnim obratom na previsoke zaloge gozdnih sortimentov. Le-te je treba pospešeno oddajati, ker predstavljajo vezana denarna sredstva. Ravno tako se nova proizvodnja povečuje, tako, da bodo v oktobru predstavljale resen problem, kako jih realizirati do konca leta.

xXx

## VI. MEHANIZACIJA

### A/ Investicije v mehanizaciji

Za boljše in hitrejše izvrševanje delovnih nalog posameznih obratov, kakor tudi uprave podjetja, je bila v prvi polovici leta nabavljena sledeča mehanizacija:

1. Kamion TAM 4500	1 kom v vrednosti	6,158.000
2. HIAB dvigalo	2 " "	4,523.000
3. Odgon za HIAB	2 " "	161.000
4. Voziček Hinteregger		
A 2 iz plana l. 1965	1 " "	4,341.366
5. Žični preteg (Greifrug)	1 " "	512.595
6. Vrtalni stroj Pionjär	2 " "	še ni računa
7. Betonski mešalec	1 " "	1,863.850
8. Kontrolno dvigalo	1 " "	274.000

9. Elektromotor 1 KS	1 kom v vrednosti	38.821
10. Računski stroj	3 " "	3,539.507
11. Pisalni stroj	1 " "	347.760
12. Ostalo (doplač. za relaskop, šablona za zlaganje drv)		435.970
SKUPAJ:		22,195.869 S din

Vrednost nabavljene in plačane mehanizacije predstavlja 75 % od planirane vrednosti v letu 1966.

Nabavljeno je bilo tudi 15 komadov motornih žag znamke Stihl Contra. 9 kom v vrednosti 1,926.976 S din je že plačanih, 6 kom pa še ne, ker še ni računa.

V teku je še nabava kamiona TAM 4500, kamionska prikolica in 10 kom motornih žag Stihl Contra.

#### B. Tečaji za motorne žage

Za boljše vzdrževanje motornih žag in pravilne tehnike dela z njimi so bili v prvi polovici leta izvedeni trije tečaji za delo z motornimi žagami na obratih Trebnje, Črnomelj in Črmošnjice. Na teh tečajih se je bolje usposobilo za delo 35 gozdnih delavcev sekačev. Posebej je bil v mesecu marcu organiziran tudi seminar o brušenju verig motornih žag za delavce sekače.

#### C. Prevozni park in gradbeni stroji:

Do večjega zastoja v prevozu v prvi polovici leta ni prišlo, razen, da se čutijo včasih organizacijske težave v primerih večjih potreb, kadar gre za začasno premeščanje vozil iz obrata na obrat.

Količinska realizacija prevoznega parka v prvi polovici leta je z ozirom na postavljeni letni plan sledeča:

#### KAMIONI:

Gozdni obrat	Plan 1966	Realizacija	
		1966	%
Novo mesto	330.000	219.375	67
Straža	125.000	53.210	43
Podturn	335.000	231.627	69
Črmošnjice	285.000	160.292	56
Črnomelj	300.000	137.615	46
Gradb.obrat	65.000	29.114	45
GG SKUPAJ:	1,440.000	831.233	58

66  
73 še ni nabavl.lkamion  
33  
49  
46  
36  
49

Gozdni obrat	plan	realizacija		realizacija	
	1966	1966	%	1965 v	%
Straža	105.000	59.518	57		38
Podturn	49.580	34.363	69		19
Črnomelj	35.000	13.111	37		32
Gradb. obrat	35.000	17.209	49		30
GG SKUPAJ:	224.580	124.201	55		31

#### GRADBENI STROJI:

Gradb.obrat	plan	realizacija		realizacija	
	1966	1966	%	1965 v	%
Buldožer	1.200	422	35	30	
Drobilec kamna	1.000	386	39	32	
Valjar	900	416	46	-	
Kompresor TAM	1.300	482	37	17	
Kompres.Fagram	1.300	399	31		
Vrt.stroji pri gradb.obratu	1.800	138	7,6	9	

xxx

#### VII. OBRAT ZA GOZDARSKO NAČRTOVANJE

Obrat za gozdarsko načrtovanje je v letu 1966 ostal v okviru dejavnosti iz prejšnjih let in sicer:

- sestave gozdnogospodarskih načrtov,
- projektiranje gozdnih prometnic,
- arondacija zemljišč in vodenje gozdnega katastra.

V manjšem obsegu se je pričela izdelava perspektivnega programa gradenj gozdnih prometnic.

1. Kadri: Kadrovska zasedba je ostala v prvem polletju enaka, kot je bila ob koncu leta 1965, izvršile so se le notranje zamenjave po delovnih mestih.

S 1. marcem je tov. Mazovec zasedel del. mesto tehnika projektanta, njegovo dosedanje mesto ref. za arondacijo in gozd. kataster pa je zasedel tov. Kopič, dosedanji tehnik - taksator.

Tov. Serini je prevzel del. mesto ing. taksatorja. V maju sta bila obratu dodeljena dva ing. pripravnik, ing. Starič in ing. Falkner, ki sta se takoj vključila v delo pri razmejevanju ter izločanju oddelkov. V maju in juniju je bil za določen čas v del. razmerju tov. Henigman, delavec pri obeleževanju oddelkov. Ves čas terenskih pripravljalnih del smo imeli tudi delavce v začasnem delovnem razmerju - priložnostna delovna sila.

## 2. Urejanje:

V zimskem času smo nadaljevali z deli na gozdnogospodarskih načrtih, ki so se začeli izdelovati še v prejšnjih letih. Največ poudarka je bilo na enotah, ki smo jih obdelali na terenu v letu 1965.

Močno v zaostanku so gozdnogospodarski načrti za g.e. Žužemberk-sever, Pendarjevko in Hmeljnik, za katere so bile izvršene terenske meritve že v letu 1964, za ureditveni načrt za SLP gozdove revirja Šmarjeta pa je bilo sklenjeno, da se dokončno obdela ob reviziji načrta za privatne gozdove, v katerih so raztreseni ti družbeni gozdovi. Potrebno je, da se vsi ti načrti, razen za Šmarjeto sestavijo dokončno najkasneje do konca leta 1966.

Vsi ostali gozdnogospodarski načrti, ki so se začeli sestavljati v letu 1964 in prej, so že predloženi v odobritveni postopek, ki pa se je zaradi novega republiškega zakona precej zavlekel, saj so na osnovi zakona začeli sestavljati pravilnik o gozdnogospodarskih načrtih (ki še ni sprejet) in šele na osnovi tega pravilnika bo komisija pri republiškem sekretariatu za gozdarstvo začela pregledovati in odobravati gozdnogospodarske načrte.

Za g.e. Travnik in Štale, ki so se pričele urejati v letu 1965, sta tabelarna dela že sestavljena, za g.e. Drvodelnik je tabelarni del pred zaključkom, enako za g.e. Žužemberk-jug za zasebne gozdove.

V letu 1966 smo pričeli z deli v g.e. Semič zasebni gozdovi - osnovna ureditev in v g.e. Straža-Toplice - obnovitveni načrt.

V g.e. Semič vodi dela ing. Hočevar, pomagajo pa še tov. Fric, tehnik taksator, tov. Serini, ing. taksator in ing. Falkner, ing. pripravnik.

Pri terenskih pripravljalnih delih je sodeloval tudi ing. Kruljac, ing. taksator. Delo je potekalo skoraj po planu, ki je predvideval, da bodo pripravljalna dela končana do 20. junija. Kljub dobrim pripomočkom - aerofoto posnetki ter pregledne kat. karte v M : 5000 pa je delo počasneje potekalo, predvsem zaradi zelo zamudnega razmejevanja med gozdovi in kmet. površinami, posebno pa še med gozdovi in steljniki. Tudi zaradi zastarelih kart ter slabo označenih posestnih mej je bilo veliko zastojev. Ugotovili smo, da si tudi z mrežo poti, ki so vrisane na karti, ne moremo pomagati, ker so velika odstopanja v naravi.

V g.e. Straža-Toplice vodi dela ing. Belopavlovičeva, pomagata pa ji tov. Padovan - tehnik taksator in ing. Starič - ing. pripravnik, ob zaključku polletja pa se je tej skupini pridružil še ing. Kruljac. Predvidevali smo, da bomo izvršili terenska pripravljalna dela s pomočjo terenskega osebja gozdnih obratov, ki poznajo teren in so že dosedaj upoštevali razmejitve po prvi ureditvi. Naša predvidevanja so se le deloma uresničila, vendar nam je vseeno uspelo, da smo planirana dela v glavnem zaključili do konca junija. Pri delih so sodelovali revirni gozdarji z obrata Podturn ter priložnostni delavci.

### 3. Projektiva

V zimskem času so obdelovali meritvene podatke iz leta 1965 in zaključili projekte za cesti Birčna vas-Radoha in Podgorelški križ-Primož. Na osnovi sprejetega plana gozdnih obratov za gradnje gozdnih prometnic so takoj v spomladanskem času izdelali projekt za gozdno cesto Toplice-Dobrava.

Ker je JLA za svoje potrebe izdelala projekt za gozdno cesto od Krvavega kamna na Trdinov vrh, ki bi potekala skozi pragozd na Gorjancih, smo se pozneje po posredovanju zavoda za spomeniško varstvo SRS sporazumeli, da bi pri GG Novo mesto izdelali projekt za cesto, ki ne bi šla skozi pragozd. Projekt je bil končan v kratkem roku, ker je sodelovalo več ljudi, delalo pa se je tudi v nadurah.



V I. polletju se je izdelal še projekt gozdne ceste Resa-Rog ter zakoličila trasa za gozdno cesto Primož-Skala ter Krvavi kamen-Miklavž.

Predvidevali smo, da bi v letu 1966 v širšem obsegu pristopili k sestavi perspektivnega programa gradnje mreže gozdnih prometnic za posamezna gravitacijska območja, vendar so do sedaj ta dela opravljena le v manjšem obsegu, pravzaprav vzporedno s projektiranjem. Nujno pa bo potrebno ta program intenzivno sestavljati, da bi na tej osnovi projektirali in gradili, ker bomo le tako pocenili proizvodnjo.

#### 4. Arondacija in gozdni kataster

Obrat za gozdarsko načrtovanje še naprej zamenjuje in arondira gozdove. Za kompleks Rasen je odgovoren tov. Gričar z gozdnega obrata Novo mesto, za ostali del območja pa se še vrši zamenjava pri našem obratu. Izpeljanih je bilo v letu 1966 6 zadev, v postopku pa jih je še nadaljnjih 15.

Intenzivnost zamenjave se je napram lanskemu letu zmanjšala, začeli pa smo intenzivneje urejati posestne meje za gozdove, ki so že v upravi GG.

5. V začetku leta smo se pogodili z Birojem za gozdarsko načrtovanje v Ljubljani, da bi za naše potrebe fitocenološko skartiral gozdove, v katerih so potrebni večji gozdnogojitveni posegi, da bi izboljšali njihovo proizvodno sposobnost. Letos so pričeli z delom v zasebnih gozdovih, ki se vežejo na družbene gozdove Sredgora in Bukova gora, v naslednjih letih pa bi potem postopno skartirali vse gozdove.

Odnosi med GG Novo mesto in Birojem za gozdarsko načrtovanje v zvezi s kartiranjem so določeni s pogodbo.

6. S katastrskim uradom v Črnomlju smo se pogodili, da za naše potrebe izdelajo v I. polletju 66 matric preglednih kart v M 1:5000 za območje ObS Metlika, kjer nameravamo pričeti s terenskimi pripravljalnimi deli v jeseni letos. Po pogodbi bi morali izdelati matrice do 1. julija 1966.

7. V I. polletju 1966 je bilo precej manj izgubljenih delovnih dni kot v istem obdobju lanskega leta. Izboljšala se je disciplina pri delu; nenapovedanih izostankov z dela je precej manj. Na določenih delovnih mestih še ne teče delo po poslovniku, ki določa naloge in pristojnosti po delovnih mestih ter odgovornosti za izpade.

Pripombe so še bile na delo ing. projektantov, vodje obrata in obratovnega knjigovodje, ker ne opravljajo vseh del, ki so določena po poslovniku.

Delo bo treba v bodoče vskladiti s poslovnikom.

xXx

#### VIII. GRADBENI OBRAT

Gradbeni obrat izvršuje vsa večja gradbena dela in to: novogradnja gospodarskih in stanovenjskih stavb, novogradnja gozdnih cest, rekonstrukcija in razširitev gozdnih cest ter vsa večja popravila na stavbah.

Plan dela za gradbeni obrat je predviden v investicijskem programu podjetja.

Plan investicij za leto 1966

Invest. objekt	Dolžina	Faza gradnje
<u>Ceste:</u>		
1. Toplice-Dobrava	1,5 km	dograjeno
2. Birčna vas-Radoha	5,1 km	začetek del v avg.
3. Rdeči kal-Ojstri vrh	2,4 km	v zaključni fazi
4. Sredgorski križ-Ribnik	2,0 km	zemeljska dela
5. Srnski ovinek-Oražem	3,2 km	v zaključni fazi
6. Peščevice-Pečke	1,5 km	v začetni fazi
7. Rog-Odd. 3	3,0 km	začetek del v sept.
8. Rekonst. ceste Podgozd		dograjena

Zgradbe:

1. Žaga Poganci                               začetek del v juliju
2. Skladiščna pisarna Treb. vloženi načrti za gr.dov.
3. Garaža za dva kamiona                   še ni odobrena lokacija  
Črnomelj
4. Baraka v dreves. Žu-                     začetek del v juliju  
žemberk
5. Stanovanjska stavba                     IV. faza  
Dol. Toplice

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da dela gradbeni obrat po celem teritoriju gozdnega gospodarstva. Za delo na gozdnih cestah imamo tri sezonske skupine.

Skupina Abdič: dokončanje dela na rekonstrukciji ceste Podgozd, dokončanje ceste Srnski ovinek-Oražem, novogradnja Peščevje - Pečke.

Skupina Voloder: novogradnja ceste Dol. Toplice-Dobrova, dokončanje ceste Rdeči kal-Ojstri vrh, rekonstrukcija cestev Korita in novogradnja ceste Padež-Radoha.

Skupina Količ: novogradnja ceste Sredgorski Križ-Ribnik in novogradnja ceste Resa.

Vsa dela na gozdnih cestah vodita gradbena delovodja Krapež Alojz in Petretič Martin. Za dela pri visokih gradnjah - stavbe, imamo zaposleno stalno delovno silo, katero vodi gradbeni delovodja Povše Franc.

Realizacija v prvem polletju 1966 znaša 741176,18 N din, povprečno zaposlenih 56 delavcev. Če primerjamo realizacijo v prvem polletju 1965, ki znaša 355,251,27 N din pri povprečno zaposlenih 50 delavcev, vidimo, da je letošnja realizacija še enkrat višja, čeprav se je število delavcev zvišalo povprečno samo za 6. Vzroki so sledeči: milejša zima, saj so bili delavci doma pozimi samo nekaj dni v januarju, dela na cestah so se pričela že v mesecu aprilu, pripravljalna dela so bila izvršena pravočasno, boljša organizacija dela in pravočasna dobava potrebnega materiala. Tudi gradbeni stroji so bili v spomladanskem delu izkoriščeni pri delu na posameznih gozdnih obratih. V prvem polletju je gradbeni obrat dobil še mešalec za beton, konzolno dvigalo nosilnosti 500 kg in dva ročna kompresorja "Pionir". Tudi to je prispevalo k temu, da se z

manjšo delovno silo poveča realizacija. Največ ovir pa nam še vedno dela - ne toliko tehnična dokumentacija za zgradbe - kot pridobitev lokacijskih in gradbenih dovoljenj. Na ta dovoljenja se čaka tudi po pol leta ali pa še dalj. Za žago Poganci prosimo lokacijsko dovoljenje, ki je bilo izdano že v letu 1963 samo za obnovo, od meseca januarja pa do danes še ni rešeno.

xXx

### IX. KOMERCIJALA

V I. polletju je realizacija gozdnih sortimentov in uslug potekala po predvideni dinamiki, oziroma je realizacija v I. kvartalu nekoliko večja od predvidene, v II. kvartalu pa nasprotno nekoliko manjša. Skupni obračun za I. polletje pa je v skladu z dinamičnim planom.

Za ilustracijo gornjega naj navedemo samo nekaj podatkov v številkah:

Realizacija v letu 1965 (I. polletje)

Mesec	Računi "G"	Računi-izvoz	usluge	skupaj
I.	617.763,98	29.831,39	9.209,39	656.804,76
II.	1.309.885,98	96.216,94	29.648,68	1.435.751,60
III.	2.272.531,22	290.864,11	62.827,47	2.626.222,80
IV.	1.748.249,94	427.193,26	58.407,26	2.233.850,46
V.	1.764.347,25	195.571,05	170.622,56	2.130.540,86
VI.	1.981.491,23	193.241,31	334.422,67	2.509.155,21
SKU	9.694.269,60	1.232.918,06	665.138,03	11.592.325,69

PAJ:

Realizacija v letu 1966 (I. polletje)

Mesec	Računi "G"	Računi-izvoz	Usluge	skupaj
I.	988.151,06	34.923,57	12.855,61	1.035.930,24
II.	2.404.705,58	344.301,63	22.425,69	2.771.432,90
III.	3.021.194,24	289.284,03	39.699,35	3.350.177,62
IV.	2.801.639,60	187.204,73	60.592,14	3.049.436,47
V.	2.291.360,18	331.096,60	58.559,38	2.681.016,16
VI.	2.267.867,50	226.515,75	90.822,14	2.585.205,39

SKU-

PAJ:	13.774.918,16	1.413.326,31	284.954,31	15.473.198,78
------	---------------	--------------	------------	---------------

Iz podatkov je razvidno, da je realizacija v I. polletju v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta večja za cca 400 milijonov starih dinarjev. Da bi ta podatek nekoliko bolj osvetlili, naj navedemo še to, da smo samo pri bukovi hlodovini v letu 1965 dosegli povprečno ceno 14.239 S din, medtem ko smo v letu 1966 v istem obdobju dosegli povprečno ceno 19.191 S din. Spremembe v ceni so nastale po uvedbi gospodarske reforme in na podlagi cen objavljenih v uradnem listu št. 33/65. Klasifikacija pa je v približno istem razmerju v I. polletju 1966, kakor v letu 1965.

Naj navedemo še en podatek o strukturi bukove hlodovine:

Leto	F	L	K	I.	II.	III.	Skupaj
1965	12 %	20 %	8 %	32 %	23 %	5 %	100 %
1966	10 %	17 %	8 %	28 %	25 %	12 %	100 %

V istem obdobju 1965 je bilo dobavljeno oz. fakturirano 23.248 m<sup>3</sup> bukove hlodovine, medtem, ko znaša realizacija v letu 1966 25.966 m<sup>3</sup> ali cca 2.700 m<sup>3</sup> več kot v letu 1965.

V I. polletju tega leta je povpraševanje po nekaterih gozdnih sortimentih občutno drugačno kot v letu 1965. Za ilustracijo naj navedemo nekatere podatke:

Tovarna celuloze Krško je ustavila vse dobave bukovega celuloznega lesa, medtem, ko je v istem obdobju preteklega leta po tem sortimentu bilo veliko povpraševanje in celo pritisk glede dobav, tako od strani našega kupca, kakor tudi od nekaterih drugih republiških organov.

Pomanjkanje jamskega lesa v letu 1965 je bilo obravnavano skoraj na vseh sestankih v Ljubljani, v letošnjem letu pa nas je naš kupec Poslovno združenje "Papirles" obvestil, da rudniki na področju SR Slovenije do nadaljnjega ne sprejemajo jamskega lesa listavcev.

Zaradi taninskega lesa je bilo ustavljeno obratovanje obrata za tanin v Majšperku, v letošnjem letu pa naš kupec "Konus" Slovenjske Konjice odklanja nadaljne dobave hrastovega taninskega lesa, s posebnim povdarkom na taninski les gozdnega obrata Trebnje.

Gornji podatki nam povedo, da je treba našo proizvodnjo preusmeriti in sicer:

- iz hrastovega jamskega lesa bomo izdelovali tehnične cepanice in okroglice, za katere smo kupca našli v Italiji,
- iz taninskega lesa bomo sortirali tehnične cepanice in okroglice in jih dobavljali kupcu v Italiji,
- bukov celulozni les bomo v letni sezoni odpremili nemakljan našemu kupcu v Italijo.

### Drva za kurjavo

V letošnjem letu je tudi povpraševanje po drveh za kurjavo veliko manjše, kakor je bilo v istem obdobju leta 1965, vendar smo do sedaj uspeli plasirati vse količine na domačem trgu in deloma tudi za izvoz. Izvozili smo drva v Madžarsko in le nekaj vagonov v Italijo. Italijanski kupec zahteva predvsem drva I. in II. klase, ker pa je kvaliteta naših drv občutno padla zaradi izdelave celuloznega lesa, je plasman na italijanskem trgu praktično skoraj nemogoč. Če že govorimo o kvaliteti drv, moramo povdariti tudi to, da je izdelava le-teh zelo slaba. V bodoče bo potrebno tudi temu sortimentu posvetiti več pozornosti, s posebnim povdarkom na kvaliteto izdelave in sortiranja.

### Železniški pragi

Realizacija železniških pragov in kretniškega lesa je v primerjavi s preteklim letom skoraj ista, žal pa je izvoz občutno manjši.

V letošnjem letu smo izvažali samo bukove železniške prage in hrastov kretniški les, ker izvoz hrastovih pragov na Madžarsko od strani jugoslovanskih izvoznikov ni bil zaključen. Ker ni prišlo do izvoza hrastovih pragov, smo forsirali izvoz bukovih, tu pa smo imeli omejitve vsled tega, ker smo iz zasebnega sektorja odkupili večje količine bukovih pragov dvojnikov, ki pa ne pridejo v poštev za izvoz. V naslednji sezoni bo potrebno, da tudi zasebniki izdelujejo čimveč bukovih pragov enojnikov, katere bomo lahko plasirali.

V letošnjem letu posluje pri nas tudi posebej organizirana služba za maloprodajo gozdnih sortimentov. Realizacija obrata za maloprodajo je minimalna, to pa vsled tega, ker je prišlo do nekaterih bistvenih sprememb pri maloprodaji in sicer:

- drva se dobavljajo raznim kupcem, ki presegajo vagonsko naročilo po grosističnih cenah,
- hlodovina iglavcev je tako omejena v maloprodaji, da jo kupci le v manjših količinah lahko nabavljajo proti predložitvi ustrezne dokumentacije.

V kolikor bi želeli, da bi se maloprodaja odvijala v večjem obsegu, bi to lahko dosegli na ta način, da bi kupcem za individualno porabo in obrtnikom nudili tiste količine, ki jih želijo nabaviti.

xXx

## X. DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Prva polovica leta 1966 je bila za organe upravljanja zelo zanimiva. Člani delovne skupnosti, predvsem pa delavci v organih upravljanja, so se srečavali z dokaj zahtevano tematiko s področja interne zakonodaje.

Na januarskem zasedanju je delavski svet s poslovnikom določil bodočo organizacijo gozdnega gospodarstva in sistemizacijo delovnih mest. V tej zvezi je uzakonil odgovornosti delavcev na delovnih mestih, njihove dolžnosti in pristojnosti. Poslovnik smo že začeli izvajati,

predvsem na področju utrjevanja delovne discipline in odgovornosti na delovnem mestu. V sistemizaciji delovnih mest smo realizirali eno od najvažnejših vprašanj, organizacijo gozdarske službe. Naša naloga je še naprej proučevati in vsklajevati prizadevanja v smeri, ki jih je načrtoval poslovnik.

Delavski svet je na februarškem in julijskem zasedanju obravnaval spremembo pravilnika o delitvi dohodka ter sprejel sklep, da se delitev dohodka med delovnimi enotami izvrši na enak način kot se vrši za podjetje. Za delitev na delovne enote se ne upošteva samo prihranek na materialu in doseženi boljši sortimenti, pač pa je uspeh delovne enote odvisen od prodanega lesa in drugih gozdnih sortimentov, realizacije izvršenih ostalih del v delovni enoti, od smotrno vloženi investicij in zmanjšanju zaposlenih delavcev pri doseženi isti proizvodnji kot v primerjalnem obdobju prejšnjega leta. S tem pravilnikom je delavski svet realiziral težnje delovnih skupnosti, delovnih enot po pravični delitvi dohodka, ki ni odvisna od posameznika.

Meseca marca je imel delavski svet polne roke dela. Delovna skupnost mu je zaupala, da odloča o pomembnih aktih kot so statut, pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o delitvi osebnih dohodkov in pravilnik o pripravniškem stažu. Delavski svet je navedene akte potem, ko so bili dopolnjeni s spreminjevalnimi predlogi s strani delovne skupnosti obratnih delavskih svetov in članov delavskega sveta, sprejel. Z nekaterimi določili teh predpisov smo delovno skupnost že seznanili v našem glasilu.

Nadalje je delavski svet sklepal o inventuri in zaključnem računu podjetja in počitniškega doma za leto 1965. 22. marca pa je razpisal volitve v delavski svet. Na podlagi statuta podjetja sodelujejo in odločajo v delavskem svetu tudi kmetje lastniki gozdov. S tem, ko se je del lastnikov gozdov vključil v upravljanje, dobiva gozdarstvo širši družbeni pomen, saj sta tako lastnik gozda, kot delovna organizacija, ki s temi gozdovi gospodari, zainteresirana, da se gozdovi na Dolenjskem ne samo ohranijo, ampak še izboljšujejo.



Delavski svet je na predlog sindikalnih podružnic razdelil sklad za rekreacijo tako, da je prišlo na posameznega člana delovne skupnosti 16.500 starih din. Odobril je tudi posojilo delavcem za zidanje stanovanj ter sprejel količinski in finančni program dela.

Z vsemi sklepi delavskega sveta seznanimo delovno skupnost v internem glasilu "Dolenjski gozdar" ki ima naklado 320 izvodov in izide približno vsaka dva meseca.

Delavski svet šteje 35 članov, od katerih imajo:

- 4 fakultetno izobrazbo
- 7 srednjo šolo
- 8 osnovno šolo
- 4 kvalificirani delavci
- 5 priučeni delavci

v svetu je tudi 7 kmetov lastnikov gozdov.

Upravni odbor je razpravljajal o materialu, ki je bil posredovan delavskemu svetu. Razpravljajal je tudi o kadrovskih problemih glede na poslovnik ter reševal prošnje in pritožbe, ki so jih poslali člani delovne skupnosti, drugi državljani in organizacije.

Razgibane razprave so bile tudi v delovnih enotah, posebno, ko je bil v obravnavi zaključni račun, statut, pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o delitvi dohodka in pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Člani delovne skupnosti so po delovnih enotah razpravljali in dopolnjevali navedene predpise. O njih so razpravljali tudi obratni delavski sveti.

Iz navedenega je razvidno, da je delavski svet na petih sejah imel obilico dela. To pa je izvršil le na podlagi intenzivnega dela in ob pomoči članov delovne skupnosti, ki so s svojim delom v komisijah in na sestankih v delovni enoti pomagali reševati naloge.

KAKO JE Z IZPLAČILOM BOLEZNIKIN ZA PRVE TRI DNI?

V Uradnem listu SFRJ št. 29/66 je objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja. Sprememba je v glavnem nastopila v neposredni udeležbi pri izvajanju socialnega zavarovanja s strani delovnih organizacij. S spremembo 99. člena citiranega zakona krije delovna organizacija iz svojih sredstev, ne da bi imela pravico do povračila iz sklada zdravstvenega zavarovanja, nadomestilo osebnega dohodka za prve tri dni bolezenskega dopusta in nega zbolelega družinskega člana. Komunalna skupnost bo odstopila delovni organizaciji del prispevka za zdravstveno zavarovanje iz katerega bo delovna organizacija izplačevala osebni dohodek delavcem, ki so na bolezenskem dopustu, ali negujejo zbolelega člana družine od 3 do 30 koledarskih dni. Glede na dopolnjen 60. člen temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju, določi delovna organizacija v svojem pravilniku ali bo in kako bo izplačevala nadomestilo osebnega dohodka delavcem, ki so na bolezenskem dopustu za prve tri dni.

Iz tega ugotovimo, da je z dopolnilnim zakonom o financiranju socialnega zavarovanja prevzela delovna organizacija v svoje breme izplačevanje nadomestila osebne dohodka za prve tri dni bolezenskega dopusta.

Postavimo vprašanje ali bo delovna organizacija krila nadomestilo osebne dohodka za prve tri dni ali ne.

Da bodo delovna skupnost in njeni organi lažje določali o nepredvidenem izdatku, naj povemo, da je bilo na bolezenskem dopustu v letu 1965 zaradi spodaj navedenih vzrokov naslednje število delavcev:

	1 dan	2 dni	3 dni	4-6 dni	7-10 dni	11-15 dni	16-20 dni	21-25 dni	26-30 dni	nad 30 dni
zaradi nesreč pri delu	-	1	6	26	20	24	10	8	2	19
Zaradi nesreč izven dela	4	11	12	32	14	13	6	3	3	14
Zaradi nege druž. člana	3	-	3	18	6	1	-	-	-	-
Zaradi ostalih bol.	48	54	63	172	85	50	22	19	8	43

Število delavcev, ki so bili na bolezenskem dopustu:

	Za nesreče pri delu	Za nesreče izven dela	Nega druž. člana	Ostale bolezni
enkrat	98	90	18	233
dvakrat	9	11	3	66
trikrat	-	-	1	33
štirikrat	-	-	-	9
petkrat	-	-	-	8
šestkrat	-	-	-	4

V letu 1965 je bilo na bolezenskem dopustu 819 delavcev ali skoro vsak delavec GG. V istem letu je bilo izgubljenih zaradi bolezni 7.862 delovnih dni. Od tega je podjetje obračunalo 7032 dni (do 30 dni). Če ta izpad primerjamo z izpadom za prve tri dni (345 dni), dobimo da odpade 5 % na izpad bolniških izostankov za prve tri dni. Zadevo pogledjmo še s finančne strani. Za vse boleznine do 30 dni je podjetje izplačalo 12,133.000 starih din, za boleznine za prve tri dni pa 595.125 starih din ali 4,6 %.

Iz tega se vidi, koliko podjetje lahko prihrani denarja, če se odloči, da ne plačuje bolezenskega dopusta za prve tri dni. Na drugi strani pa ima tak ukrep lahko hude posledice, ker bi silil delavca na delo, čeprav je dejansko bolan (gripa, prehlad, vročina).

Sporna je tudi višina nadomestila osebnega dohodka, ki se je do sprejetja dopolnilnega zakona obračunavala od 60 - 100 % od osnove tromesečnega oziroma letnega povprečja.

Če bi obračunali zavarovancu, ki se je ponesrečil na delovnem mestu osnovo 100 %, bi verjetno bilo pravilno, da bi za druge bolezni prejel zavarovanec manjši znesek nadomestila. Koliko, pa naj odločijo organi upravljanja.

M. F.

xXx

#### KAKO SMO REALIZIRALI PROGRAM 42-URNEGA TEDNA

Gozdno gospodarstvo Novo mesto je prišlo s 1. januarjem 1965 na 42-urni delovni teden. Za prehod na skrajšani delovni teden je bilo potrebno izpolniti v glavnem tri pogoje:

1. da delovna organizacija zagotovi v svojem delu najmanj enake uspehe kot jih je dosegla pred uvedbo 42-urnega delovnega tedna,
2. da zagotovi najmanj enak uspeh proizvodnje in
3. da zagotovi na delavca najmanj enak netto produkt in najmanj enak osebni dohodek.

Podatki, ki jih imamo nam potrjujejo, da so pogoji dela v skrajšanem delovnem času nepričakovano izpolnjeni. V letu 1965, ko smo že delali s skrajšanim delovnim časom smo dosegli v količinski proizvodnji tele rezultate:

1. Proizvodnja gozdnih sortimentov v SLP je enaka proizvodnji v letu 1964,
2. Odkup gozdnih sortimentov se je zmanjšal za 18 %,
3. Povečala so se gozdnogojitvena dela za 41 %,
4. Gozdno drevesničarstvo se je povečalo za 12 %.

Prikazana količinska proizvodnja predstavlja nad 80 % vse proizvodnje. Dosegli smo torej enak uspeh proizvodnje. Neto produkt na delavca se je povečal v letu 1965 za 31 %. Če smo hoteli povečati neto produkt smo morali boljše gospodariti in bolj pridno delati. Če smo bolj pridno delali, smo več naredili, ker smo več naredili smo tudi več zaslužili. Osebni dohodek na delavca se je zato povečal za 32 %. Ker se je povečala produktivnost dela je potrebno manj delavcev in tako se je pri GG število delavcev zmanjšalo v letu 1965 za 16 %.

Z izboljšanjem delovne discipline in zmanjšanjem števila zaposlenih se je zmanjšal tudi izpad neproduktivnih dni. Število izgubljenih ur za letni dopust in državne praznike se je zmanjšalo za 22 %. Število deževnih ur se je zmanjšalo za 11 %, bolezenske ure so se zmanjšale za 12 %, ure neplačanih izostankov z dela so se zmanjšale za 16 %. Vse to je vplivalo na prej navedene rezultate.

Kaj vse pa je vplivalo na tako dosežen rezultat? Nabava mehanizacije za posek in izdelavo in priučitev delavcev na nov proces dela, ki je povezan z uvedbo mehanizacije. Produktivnost pri poseku in izdelavi lesa na enega delavca se je v letu 1965 povečala za 14 % napram letu 1964.

Povečala sta se vozni park in storilnost dela pri prevozu, kar je imelo za posledico več prevoženih ton km. Povečala se je produktivnost dela pri gojenju gozdov in v drevesnicah, saj so bili normativi povečani za

12,5 %. Povečala se je tudi mehanizacija v gradbeništvu. Vsi ti faktorji so močno vplivali, da je krenil rezultat dela v pozitivno smer.

Vprašanje produktivnosti dela gozdarskega in administrativno knjigovodskega kadra je povezano delno z vsemi premiki, ki smo jih navedli, vendar so bile tudi tu rezerve, ki jih bo potrebno poiskati v letu 1966.

M. F.

xXx

#### POTOVANJE V SEVERNO ITALIJO

Jugoslovanski kmetijsko gozdarski center je decembra lani organiziral strokovno potovanje v severno Italijo. Med 33 strokovnjaki nas je bilo tudi 5 iz Slovenije in sicer poleg mene še po dva iz gozdnega gospodarstva Maribor in dva in Semenarne Mengeš. V avtobusu, ki je od Beograda do Ljubljane pobral udeležence iz Makedonije, Srbije, Črne gore, Bosne, Hercegovine ter Hrvatske, so nam ostali le še zadnji sedeži in pa obljuba, da se bomo med dolgotrajno vožnjo menjavali.

Naše potovanje je potekalo po naprej določenem programu, vendar brez zamud ni šlo. Do prve je prišlo že takoj v Ljubljani, od koder smo se odpeljali skoro celo uro kasneje, kot je bilo določeno. Zamudo so povzročili Mariborčani, ki so imeli seveda zelo tehtno opravičilo. Na vsem potovanju skoro pri vsakem vkrcanju v avtobus je eden od Mariborčanov tradicijo zamud oživljal, pa čeprav mu je zmanjkalo tehtnih opravičil in čeprav so se sopotniki upravičeno jezili.

Naš cilj je bil Torino, v njem obisk Inštituta za gojenje hitrorastočih iglavcev in ogled nasadov iglavcev v njegovi bližnji in daljni okolici. Iz Ljubljane smo odpotovali ob 6. uri zvečer in ta dan dospeli v Sežano, kjer smo večerjali in prespali. Po večerji

smo se malo zadržali v restavraciji, poslušali moderno in predvsem bučno glasbo skupine gozdarskih študentov iz Postojne in opazovali zelo razgibane plesalce med katerimi so se od študija odpočivali tudi štipendirani študenti gozdarstva. Če bodo tako vneto in resno pogozdovali kot so plesali, se nasadom obetajo dobri časi.

Zjutraj ob 7<sup>h</sup> smo že bili na mejnem bloku. Po pisali smo fotoaparate, vse dinarje deponirali, tujega denarja pa nihče ni imel niti ficka več, kot smo ga dobili na potne liste. Kontrola je bila hitro opravljena.

Okrog sedme ure zjutraj smo se mimo Trsta odpeljali proti Benetkam. Ker smo imeli prejšnje dni doma slabo vreme, smo bili še posebej veseli sonca, ki nas je zvesto spremljalo vse dni našega potovanja. To jutro je padla močna slana, kar je bil dober znak. Proti severu se nam je nudil lep razgled, desno na Alpe, levo na Dolomite. Kar hitro smo dospeli v Benetke, kjer smo imeli za ogled le nekaj ur časa. Naredili smo običajno pot, ki jo zelo verjetno opravi večina manj petičnih turistov, ki imajo malo časa, pa hočejo čimveč videti. Na barko smo se vkrcali pri železniški postaji in se odpeljali do Markovega trga. Tu smo obiskali Doževa palačo, cerkev Sv. Marka in znamenite beneške ječe. Čeprav je bilo časa malo, sem si vendar te spomenike veliko bolje ogledal, kot pred tremi leti, ko sem bil tu prvič. Zasluga za to gre dobri Putnikovi vodnici tov. Bosi iz Beograda, ki je o vsem dobro poučena in nam je rada podala primerna pojasnila. Doževa palača je polna arhitektonskih lepot in znamenitih slikarskih umetnin. Posebno mi je ostala v spominu dvorana, katere razsežnosti se zdijo še danes velike, čeprav je tehnika gradenj in izbira materialov od takrat, ko je bila palača zidana, seveda ogromno napredovala. V eni izmed dvoran so na stenah podobe vseh dožev iz zgodovine Benetk - le eno mesto je prazno - tam manjka podoba doža, ki je baje Benetke izdal sovražniku.

Cerkev Sv. Marka je ogromna, z več lepimi oltarji, slikovitimi umetninami, mozaiki in kipi. Nad glavnim vhom na strehi so bronasti kipi skupine konj v naravni velikosti, ki imajo za seboj burno zgodovino. Bili so prepeljani kot vojni plen celo v Pariz, ko je Benetke zavojeval Napoleon. Nekoliko odmaknjen od cerkve je skoro 100 m visok stolp, na katerega sem se popeljal

z dvigalom. Lep je pogled po Benetkah, posebej na prostrano kupolnato ostrešje Markove cerkve ter na trg Sv. Marka, kjer kot mravljinci mrgole številni turisti.

Benetke so res vredne obiska in ogleda in tudi nam dosegljive, saj so razmeroma blizu. Škoda je le, da včasih zaradi površnega vodstva uživamo še manj lepote kot bi jih sploh lahko v kratko odmerjenem času. Poseben, kar pretresljiv vtis naredi na človeka ječe. Dolgi labirinti ozkih hodnikov, male, nizke in temačne celice med debelimi kamnitimi zidovi vplivajo na obiskovalca s tesnobo in na trenutke se zbojiš, da te bodo kamniti skladi zmečkali kot črva in pokopali pod seboj. Taka misel prevzame že turista, ki radoveden pogleda ječe le za nekaj minut. Le kako je bilo jetnikom, ki so tu bivali in hirali mesece, leta ali celo do smrti! Preprežene s kanali so seveda Benetke bogate tudi z mnogimi mostovi. Po nekaterih smo hodili in jih ogledovali, med njimi je tudi najbolj pogosto imenovan Ponte dei Sospiri - Most zdihljajev, preko katerega so obsojence vodili v ječe. V Benetkah je štiri sto mostov, ki preko kanalov povezujejo veliko mesto zgrajeno na stoosemnajstih otočkih. Zanimivih lepote je na pretek in za podrobnejši ogled bi potrebovali daljšo dobo. Mi pa smo imeli časa le kratko dopoldne in že je bilo treba kreniti naprej.

Bila je lepa nedelja in promet na moderni dvostezni cesti od Benetk proti Milanu in Torinu je bil zelo živahen. Pri vstopu na cesti smo morali ustaviti, da smo vplačali predpisano pristojbino za uporabo ceste. Pozabil sem, koliko smo morali odšteti (morda okrog 20.000 lir?), prav gotovo pa na tak način naberejo precej denarja. Promet se je odvijal hitro pa vendar je že lažji karambol nekega francoskega vozila povzročil zaostanek kilometre dolge kolone. Vozili smo se po rahlo valoviti, gričevnati pokrajini, gore so ostajale na naši desni strani, daleč na severu. Vrstila so se polja, vinogradi in travniki; gozdov nismo opazili pač pa zelo pogosto vrste, šope in male sestoje topolovih nasadov. Prepričali smo se, da je zaradi pomanjkanja lesa iz gozdov akcija za gojenje topolov zavzela v Italiji velik obseg.



Akcija za snovanje nasadov hitrorastočih iglavcev v Italiji je mlajša in še ne tako masovna. Institut tovarne celuloze Cartiere Burgo si je zadal nalogo pospeševati iglavce v bližnji in dalnji okolici Torina. Čeprav so topoli zanimivi za papirce, zaradi velikega prirastka, je les iglavcev pri proizvodnji papirja le težko pogrešljiv in močno iskan. Tudi tam, kjer delajo predvsem z listavci, je les iglavcev dobrodošel za oplemenitenje celuloze in papirja.

Ja.P.

xXx

